

ÇEŞİTLİ VERGİ KANUNLARINDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN

Kanun No: 1137

Kabul Tarihi: 27.3.1969

(31.3.1969 gün ve 13162 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.)

GEREKÇESİ KANUN TASARISI VE KOMİSYON RAPORLARI

Millet Meclisi S. Sayısı: 796 (1/588)

Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı: 1245 (1/992)

MİLLET MECLİSİ
1969 YILI BÜTÇESİNİN FİNANSMAN! İÇİN VERGİ KANUNLARINDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Sayı: 71-821/9123

17.12.1968

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine ara Bakanlar Kurulunca 13.12.1968 tarihinde kararlaştırılan "1969 yılı Bütçesinin finansmanı için vergi kanunlarında değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı" ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Süleyman Demirci

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Hükümetçe Yüce Meclisin tetkikine 1969 bütçe kanunu tasarısının tetkikinden anlaşılacağı üzere, geçen yıl bütçesine nazaran mevcut hizmetlerden bâzıları genişletilmiş, yeni bâzı hizmetler ihdas edilmiş ve bunların yerine getirilmesini sağlamak üzere gerekli tahsisat öngörülmüş bulunmaktadır.

Bütçe tasarısı ile öngörülen bu giderlerin vergi varidatı ile karşılanmasının bir zaruret olduğu izaha ihtiyaç göstermiyecek bir gerçektir.

Demokratik rejimlerin Devlet hayatına kattığı bu anlayış, muhakkak ki bu rejimlerin en kuvvetli yanını teşkil ettiği gibi, müstakbel gelişmelerinin de bir teminatıdır.

Bu esas, aynı zamanda, milletlerin tekâmülünde ahlâkîlik esasını ön plânda tutan bir anlayışın tabîî bir neticesidir.

Böylece, millet olarak ve fert olarak istikbaldeki ümitlerin ancak ve ancak çalışma ve tasarrufla gerçekleştirilebileceği fikri benimsenmiş olmaktadır.

İşte bu tasan âmme giderleri ile âmme varidatı arasındaki sıkı irtibatı belirten bu anlayış içinde ve bütçede öngörülen hizmetlerin yerine getirilmesini sağlamak üzere sunulmuş bulunmaktadır.

Bu münasebetle, âmme malîyesi ve bütçe tekniği konusundaki beynelmilel tatbikata da işaret etmek yerinde olacaktır.

Sağlam bir malî politika ve istikrar içinde gelişmeyi gaye edinen modem devletlerde, Hükümetçe sunulan bütçe taşanlarında, bütçede öngörülen giderlerin yerine getirilebilmesi için derpiş olunan vergi tedbirleri daima beraber ele alınmakta ve Parlâmentoya o suretle takdim olunmaktadır. Biraz önce işaret olunduğu gibi, görülecek hizmetlerle bunun mukabili haktan istenen vergi fedakârlıklarının Parlâmentoca beraberce tetkiki ancak bu suretle mümkün olabileceği muhakkaktır.

İşte bu anlayış içinde, bu yıl ek finansman ihtiyacını karşılamak üzere alınması gerekli vergi tedbirleri toplu bir şekilde, bir kanun tasarısı olarak Yüce Meclise sunulmuş bulunmaktadır.

Tasanda; başlıca, Gelir Vergisi, Kurumlar Vergisi, Gider vergileri Harçlar ithalde Alınacak Damga Resmi kanunlarında yapılması öngörülen değişiklikler yer almış bulunmaktadır.

Tetkikiyle anlaşılacağı üzere; yapılan değişiklikler, finansman ihtiyacını karşılamaya matuf olduğu kadar, bu vergilerde bünyevi ıslahatı ve tatbikat güçlüklerini bertaraf edici bir mahiyet taşımaktadır.

Şu cihete önemle işaret etmek yerinde olur ki, bu değişiklikler derpiş olunurken, verginin hızlı kalkınmaya yardımcı olması ve onu olumlu yönde etkileyici bir nitelik taşıması veya hiç değilse onu frenlememesi yolundaki, vergi politikasının gereklerine âzami dikkat sarf edilmiş bulunmaktadır.

GİDER VERGİLERİ

1957 yılında dağınık bir halde bulunan istihlak vergileri ile bazı hizmet vergileri, sistemleştirilmek ve muamele vergisi problemi de realiterimize uygun bir tarzda çözümlemek suretiyle, Gider Vergileri adı altında 6802 sayılı Kanunda toplanmıştır. Gider Vergileri sisteminin mihverini İstihsal Vergisi teşkil etmektedir. Bu vergi, belli alanlardaki derli toplu sınai ünitelere oturtulmuş ve dolayısıyla mevzu ve şümül bakımından daraltılmış olmakla beraber, sağlam esaslara dayanmış olması sebebiyle gittikçe verimini artırmıştır.

Bununla beraber, 1957 yılındaki Gider Vergileri reformu tam yapılamamıştır. Bu noksanlığı bertaraf etmek maksadiyle Vergi Reform Komisyonu da bu konu üzerinde çalışmalar yapmıştır.

Bu tasan, bahis konusu noksanlıkları gidermek üzere, sözü edilen çalışmalardan da faydalanılarak hazırlanmıştır.

Tasanda, vergi tatbikatında görülen aksaklıktan giderici, sanayiimizin gelişmesini teşvik edici, vergi mükelleflerine kolaylık ve ferahlık verici ve sosyal adalet mülâhazalarını sağlayıcı hükümlere yer verilmiştir.

Tasannın en önemli cephesini, tekel maddelerinin yani tütün mamulleri, ispirto ve ispirotolu içkiler, çay ve tuzun İstihsal Vergisi mevzuuna alınmasını teşkil etmektedir.

Yukanda da belirtildiği üzere, 1957 yılındaki Gider Vergileri reformu tam olarak tahakkuk ettirilememiştir. Nitekim söz konusu tekel maddeleri İstihsal Vergisi mevzuu dışında kalmıştı. Halbuki, muhtelif gider vergilerini birbirine bağlamak suretiyle, gelirin elde edilmesine karşılık, gelirin harcanmasından alınan çeşitli gider vergilerini organik bir düzen içinde koordine etmek lâzımdır.

Söz konusu maddelerin, gider vergileri nizamı dışında bırakılmış olmasını sadece bir şekil noksanı olarak mütalâa etmek doğru değildir. Bu maddeler Devlete büyük gelir sağhyan ve önemli vergi rezervleri saklıyan malî kaynaklardır. Bunların nisbet, tarh ve tahsil gibi yönlerden genel, rasyonel ve objektif vergileme dışında kalmış olmaları, bu kaynaklardan gereği gibi faydalanılamamasına ve bu bakımdan Devlet gelirleri ile bütçe politikasında vuzuh ve istikrar sağlanmamasına sebebiyet vermektedir.

Malî monopol rejimi içinde plus-value (safî hâsılat) ve kısmen de vergi esasına (Savunma Vergisi) tabi bulunan tekel maddelerinin genel gider vergileri nizamına bağlanmaları, fiskal politika ve vergi tekniği yönünden arz ettiği önem dışında, Tekel İdaresi teşkilâtının reorganizasyonuna kadar çeşitli problemlerin çözülmesi ile de ilgilidir.

Bu mülâhazalarla tekel maddelerinin gider vergileri nizamına alınması yerinde görülmüştür.

Tasan maddeleri hakkındaki açıklamalar madde sıralarına göre aşağıda gösterilmiştir:

1. Tasarının 12 nci maddesiyle, Gider Vergileri Kanununun dâhilde İstihsal Vergisi istisnalarını gösteren 4 ncü maddesine (n) (o) işaretli fıkralar eklenmiştir. Tekel maddelerine aidolan ve evvelce esasen mevcut bulunan bu istisnalar, ifade değişikliği ile tasarıya aynen alınmıştır.

2. İstihsal Vergisinde mükellef, imalâtçı ve müstahsildir. Tekel maddelerindeki özel durum nazara alınarak, Kanunun 13 ncü maddesine ilâve olunan bir hükümle, bu maddelerin vergilerinde vergi mükellefinin Tekel Genel Müdürlüğü olduğu kabul edilmiştir.

3. a) Tasarının 14 ncü maddesiyle, Gider Vergileri Kanununun 14 ncü maddesine, Tekel maddelerinden tuzun saf sıklet, metil alkolün litre, tütün mamulleri ile ispiro ve ispirotlu içkilerin ve çayın (aylık satış bedelleri tutan) üzerinden vergilendirileceğine dair hükümler konulmuştur.

Tekel Genel Müdürlüğü tevzi ve satış üniteleri tarafından bayilere satılan tütün mamulleri, ispiro ve ispirotlu içkiler ve her çeşit çayın satış bedelleri toplamı Tekel Genel Müdürlüğüne bildirilecek ve Tekel Genel Müdürlüğü de bu satışların aylık toplamı üzerinden kanunda yazılı nisbetlere göre istihsal vergilerini hesaphyarak beyan edecektir. (Aylık satış bedeli tutan) deyimini ile kasdedilen budur. Bayilere vâki satış, sözü edilen Tekel maddelerinin perakende satış fiyatlarından ibarettir. Ölçü üzerinden vergiye tabi tuz ve metil alkolde de, bu maddelerin kilo ve litre olarak aylık satış miktarları Tekel Genel Müdürlüğünde toplanacak ve Genel Müdürlük bunları beyan edecektir.

Tekel İdaresi tarafından imal olunan, Tekele tabi bulunmayan maddeler varsa, bunların vergileri Gider Vergileri Kanununun umumi hükümleri dairesinde ödenecektir.

b) Bu tasarı ile Gider Vergileri Kanununa eklenen (j) fıkrasındaki hüküm yeni bir hükümdür. Sözü edilen hüküm, dikiş ve nakış ipliklerinin vergi matrahının tâmini ile ilgilidir.

Malûm bulunduğu üzere, Gider Vergileri Kanununa bağli 1 sayılı tablonun değişik 10/B-b pozisyonuna göre, pamuktan mamul dikiş ve nakış ipliklerinin vergi nisbeti % 18 dir. Diğer pamuk ipliklerinin vergi nisbeti ise % 30 dur.

Kanunda (pamuktan mamul dikiş ve nakış ipliklerinin tesliminin % 18 nisbetinde vergiye tabi olduğu kayıtlı bulunduğu göre, ham pamuk ipliğini bizzat kendisi imal eden, başka bir deyimle kombine imalât yapan bir dikiş ve nakış ipliği imalâtçısı ile,ham pamuk ipliğini piyasadan satılan iplikçinin mamulleri üzerindeki vergi yükleri farklı olmaktadır. Şöyle ki, kombina imalât yapan bir dikiş ve nakış ipliği imalâtçısı bu ipliğin nihai satış fiyatı üzerinden % 18 vergi ödiyecektir. Ham pamuk ipliğini başkalarından satınalan bir imalâtçı ise, ham iplik üzerinden % 30; bu ham iplik üzerinden yaptığı bitim işlerinden mütevellit kıymet artışı üzerinden ise % 18 nisbetinde İstihsal Vergisi ödemektedir. Hal böyle olunca, dışardan ham pamuk ipliğini satınahp dikiş ve nakış ipliği imal edenler daha fazla vergi ödemektedirler.

Bu haksız durumu önlemek üzere, Gider Vergileri Kanununa bağli 1 sayılı tablonun 10/D pozisyonuna eklenen bir fıkra ile, dikiş ve nakış ipliği imalâtında kullanılacak ham pamuk ipliklerinin seyyanen % 30 nisbetinde ve bitim işlerinden mütevellit kıymet artışlarının da yine seyyanen % 18 nisbetinde vergiye tabi olacağı esas kabul edilmiştir.

Gider vergileri Kanununun 14 ncü maddesine eklenen fıkra ile de, dikiş ve nakış iplikleri imalâtında, yapılan bitim işlerindeki değer artışının ne şekilde tesbit edileceği bir esasa bağlanmıştır.

4. Tasarının 15 nci maddesi ile, dâhilde alınan İstihsal Vergisinin matrahını tâyin eden 14 ncü maddede yapılan değişikliğe paralel olarak, ithalde alınan İstihsal Vergisinin matrahı tâyin edilmiştir.

5. Tasarının 16 ncı maddesiyle, tekel maddelerinin tesliminde ilk madde indirimi esasının uygulanmayacağı kabul edilmiştir.

Bu tasan ile, tekel maddelerinin istihsal Vergisi nisbeti, bu günkü tekel safi hâsılatı ile Millî Savunma Vergisini kavnyacak şekilde tâyin ve tesbit edilmiştir. Bu cihet ve ayrıca tekel maddelerine ait İstihsal Vergisi matrahının özelliği nazara alınarak işbu hüküm sevk edilmiştir.

6. Devlet Demiryolları yolcu taşımalarında, 3 mevkili sistemden vaz geçecek, Garb memleketlerinde olduğu gibi, 1 nci ve 2 nci mevkiden ibaret olan 2 mevkili sisteme geçeceğini ifade ederek, bu mevkilere ait vergi nisbetlerinin hafifletilmesini istemesi üzerine, Gider Vergileri Kanununun Nakliyat Vergisi nisbetlerini gösteren maddesinin değiştirilmesi yoluna gidilmiştir.

Değişik maddede, 3 mevkili taşıtlardaki ve yük taşımalarındaki vergi nisbetlerinde her hangi bir değişiklik yapılmamış ve bugünkü vergi nisbetleri olduğu gibi muhafaza edilmiştir.

2 mevkili taşıtlarda ise, 2 nci mevkilere uygulanmakta olan % 20 nisbeti % 15 e, birinci mevkilere ait % 25 nisbeti de % 20 ye indirilmiştir.

Bundan başka, kanunun 38 nci maddesindeki şehir içi taşımalara ait tarif tatbikatta birçok ihtilâflara sebebiyet verdiğiinden bu tarif değiştirilerek daha sarîh hale getirilmiştir.

7. Tasarının 18 nci maddesi, muhtelif istihsal veya iş yerleri olan mükelleflere ait vergilerin, bir merkezden ödenmesini ve dolayısıyla mükelleflere bir kolaylık sağlamak maksadını gütmektedir.

8. Verginin tarhı ile ilgili yeni hükümlerden biri de tekel maddelerine aidolan beyan esasıdır. Bahis konusu mamullerin ve Tekel Genel Müdürlüğünün özellikleri göz önünde tutularak, bu idareye beyannamelerini daha uzun bir süre içinde vermesi ve iklim şartları ve ulaştırma özellikleri gibi sebepler ile aylık beyannamelerde yapılabilecek hataları bilâhara düzeltmesi imkânı sağlanmıştır. Böylece Ağustos ayının sonuna kadar Tekel Genel Müdürlüğü düzenliyeceği bilançosuna müsteniden geçen takvim yılının istihsal Vergisi matrahını gösteren toplu ve son bir beyanname vermek suretiyle aylık beyannameler muhteviyatını kesinleştirebilecektir.

9. Gider Vergileri Kanununun 60 ncı maddesine ilâve edilen hüküm ile, Tekel idaresi, teslimlerinde fatura ve özel teslim vesikası tanzim etmek külfetinden varest kılınmıştır.

10. 6802 sayılı Kanunun 65 nci maddesine göre, şaraba ait İstihsal Vergisi, bu verginin özelliğine binaen, 4250 sayılı Kanun ve bu kanunun tatbikatına müteâllik talimatlar gereğince Tekel İdaresi tarafından tarh ve tahakkuk ve tahsil olunarak usulü dairesinde ödenmekte idi.

Bu maddede yapılan değişiklik bir ifade değişikliğinden ibaret olup, şaraba ait vergi yine Tekel İdaresi tarafından tarh, tahakkuk ve tahsil olunacaktır. Ancak, ilâve edilen yeni bir hükme göre, Tekel İdaresi tahsil ettiği ve vergileri ayrıca beyannamesinde gösterecektir ki, bu suretle, vergi daireleri şaraba ait İstihsal Vergisi tahakkuk ve tahsilatını takib edebileceklerdir.

11. Tasarının 22 nci maddesi ile, Gider Vergileri Kanununa bağlı 1 sayılı tablonun 2/d pozisyonunun (i) fıkrası ikiye ayrılmıştır. Bu ayırmanın sebebi yüksek oktanlı benzin ile normal benzinin ayrı hadlerde vergiye tabi tutulmasıdır.

Memleketimizde satılmakta olan ve 79/80 oktan esasından fiyatı tesbit edilen normal benzin yanında yeni model otomobillerin ihtiyacına cevap verecek yüksek oktanlı ikinci bir tip benzinin bulundurulması bir zaruret olarak ortaya çıkmıştır.

Gerçekten Amerika ve Avrupa'da imal edilen benzin motorlarında daha az hacimden daha çok güç elde etmek için verim artıncı bir unsur olarak oktan sayısının yükseltilmesi yoluna gidilmekte ve yurdumuzda da yüksek oktanlı benzine ihtiyaç gösteren taşıt sayısı gittikçe artış kaydetmektedir.

Bu sebeple, Kalkınma Plânı 1963 yılı programında, üstün özellikli benzin ile diğer benzin fiyatlarında farklılaştırma yapılmak üzere çalışmaların hızlandırılacağı öngörülmüş; 1965 yılı programında da yüksek oktanlı benzinin 1965 turizm mevsiminden itibaren uygulanmasını sağlamak üzere çalışmaların tamamlanacağı hususu yer almıştı.

Ancak, o günlerde memleketimizdeki taşıt farkının büyük çoğunluğunun normal benzin kullanacak durumda olması, İzmit ve Mersin rafinerilerinde yüksek oktanlı benzin yapımı için lüzumlu reformer tesislerinin bulunmasına karşılık Batman refincrisinin bu tesislere sahip olmaması, benzin istasyonlarının ikinci bir tip benzin için gerekli donatılarının bulunmaması, otomobilli turist sayısının gerektiği kadar yüksek olmaması gibi nedenler, oktan derecesinin yükseltilmesinin dış ödeme dengesi, Hazine gelirleri ve tüketiciler üzerinde yapacağı etkilerin millî ekonomiye en uygun kompozisyonunun sağhyacak bir ortama henüz erişilmediğini göstermişti.

Aradan geçen zaman zarfında petrol şirketleri rekabet sonucu olarak bugünkü benzinin oktan derecesini kendiliklerinden ve bir fiyat farkı istemeksizin 85 ilâ 87 ye kadar yükseltmişlerdir. Diğer yandan Batman reformer ünitesi Kasım 1966 ayında tamamlanmıştır. Bugün büyük akaryakıt istasyonlarında mevcudolduğu gibi yeni yapılanlara da yedek bir pompa konulduğu görülmektedir.

Makina Mühendisleri Odasınca yapılan bir inceleme, memleketimizde mevcut otomobillerin % 65 inin yüksek oktanlı benzin kullanabileceğini göstermiştir. Bu ise, 1967 geçici rakamlarına göre mevcut 115 901 otomobilden 75 335 inin ihtiyacına tekabül etmektedir.

Öte yandan aşağıdaki rakamlardan anlaşılabacağı üzere, son yıllarda yurdumuza kara taşıtla gelen yabancı turist sayısında da artış görülmüştür.

	1963	1964	1965	1966
Karayolu ile gelenler	15828	45260	103970	171211
Toplam yabancı turist oram	% 10,2	% 26,9	% 34,6	% 44,8

Bugün Avrupa'da her ülkede yüksek oktanlı benzin bulunduğundan yurdumuza gelen otomobilli turistlerin benzinimizden yakınmaları ile sık sık karşılaşmakta, bu ise turizmin gelişmesini olumsuz yönde etkilemektedir.

Bu durum göz önünde tutularak, yüksek oktanlı benzinin yapımı ve piyasaya çıkarılmasında daha fazla gecikilmemesinin uygun olacağı düşünülmüştür.

Oktan derecesinin tâyini konusunda yapılan çalışmalarda da memleketimiz şartlarına göre biri 79/80 oktanlı (regular) diğeri 95 (ve daha yukarı) oktanlı (premium) olmak üzere iki tip benzinin ihtiyacı karşılanabileceği sonucuna varılmıştır.

Yüksek oktanlı benzin konusunda önemli bir nokta da bu cins benzinin satış fiyatının tesbiti ve bu değer büyük kısmının Hazineye intikal ettirilecek şekilde alınmasının sağlanmasıdır. Bu bakımdan izlenen yol, yüksek oktanlı benzine tanınacak fiyat farkı dolayısıyla tüketicinin ödiyeceği ek meblâğın, sadece petrol şirketlerinin bu tip benzin için ihtiyar edecekleri giderleri ve ayrıca mâkul bir kâr payını karşılayacak kısmının şirketlere bırakılması, geri kalan kısmın ise Hazineye aktarılması olmuştur.

Buna göre yüksek oktanlı benzinden alınacak akar yakıt İstihsal Vergisi 121 kuruş/Kg, olarak tesbit edilmiştir. Bu suretle perakende satış fiyatının Ankara'da 150 Krş/litre olması öngörülmektedir.

Yüksek oktanlı benzinden gayri diğer benzinlerde diğer akar yakıtların vergi hadlerinde her hangi bir değişiklik yapılmamıştır.

12. Gider Vergileri Kanununa bağı I sayılı tablonun 2/D pozisyonunun üi/c bendi, tatbi-katta birçok tereddütler doğurmaktadır. Sözü edilen bend, Gümrük Giriş Tarife Cetveline atıflar yapılmak suretiyle yeniden kaleme alınarak daha sarıh bir hale getirilmiş ve vergi nisbetinde ise her hangi bir değışiklik yapılmamıştır.

13. Tasan ile, Gider Vergileri Kanununa bağı I sayılı tablonun plâstik maddelere ait 4 ncü pozisyonu da değıştirilmiştir.

Son zamanlarda plâstik ilk maddeleri memleketimizde de imâl edilmeye başlanmıştır. Sözü edilen 4 ncü pozisyon metni sarıh olmadığından, bâzı plâstik maddelerin istihsal Vergisine tabi olup olmayacağı konusunda tereddütler ve ihtilâflar hâsıl olmuştur, işte bu tereddüt ve ihtilâfları önlemek maksadiyle 4 ncü pozisyonun Gümrük Giriş Tarife Cetveline atıflar yapılmak suretiyle değıştirilmesi zaruri görülmüştür.

Yapılan tadilâtta vergi nisbeti aynen muhafaza edilmiştir.

14. Gider Vergileri Kanununa bağı I sayılı tablonun 8 nci pozisyonu ile (kâğıt ve mukav-
valar) istihsal Vergisine tâbi tutulmuştur.

Bâzı mükelleflerin hurda kâğıtlardan imâl edilen kâğıt ve mukavvaların İstihsal Vergisine tâbi tutulamiyacağını iddia ederek ihtilâflar yaratmaları sonucunda, Danıştayca verilen kararlarla hurda kâğıtlardan imâl edilen kâğıt ve mukavvaların vergiye, tabi olmayacağı içtihad edilmiştir. Pi-yasada bir kısım kâğıt ve mukavvaların vergili, bir kısmının vergisiz olması anormal bir durum yaratacağından, 8 nci pozisyonun başlığı değıştirilerek (hurda kâğıtlardan imâl edilmiş) kâğıt ve mukavvaların da vergiye tâbi olması derpiş edilmiştir.

15. Tasarının 26 nci maddesiyle I sayılı tablonun 10/D pozisyonu, dikiş ve nakış ipliklerin-deki özel durum dolayısıyla değıştirilmiştir. Gerekçenin 3/a paragrafında bu değışiklikle ilgili izahat verilmiştir.

16. Gider Vergileri Kanununa bağı I sayılı tablonun 13 ncü pozisyonu ile itriyat ve tuvalet maddeleri İstihsal Vergisine tabi tutulmuştur. İtriyat ve tuvalet maddelerinin maliyetlerinde am-balajlar önemli bir yer işgal etmektedir.

Tatbikatta, vergi matrahını küçültmek ve dolayısıyla az vergi ödemek maksadiyle bâzı mükelleflerin, imal ettikleri itriyat ve tuvalet maddelerini ambalajsız olarak başkalarına sattıkları ve bu maddeleri satınalanların ambalajladıktan sonra piyasaya sürdükleri görülmüştür.

Dürüst mükelleflerin ve Hazinesin aleyhine olan bu durumu önlemek üzere, itriyat ve tuva-let maddelerini satınalıp ambalajladıktan sonra satanların da vergi ödiyecekleri hususunda mez-kûr pozisyona bir hüküm konulmuştur.

17. Gider Vergileri Kanununa bağı II sayılı tabloya eklenen 8 nci pozisyon ile buzdolapla-rının % 18 nisbetinde İstihsal Vergisine tabi olacağı derpiş edilmektedir.

Buzdolapları, halen, Gider Vergileri Kanununa bağı IV sayılı tablonun 2/b pozisyonu ge-reğince % 18 nisbetinde yalnız ithalde alınan İstihsal Vergisine tabidir. Yapılan değışiklikle buz-dolapları hem ithalde, hem de dâhilde İstihsal Vergisine tabi olacaktır.

18. Gider Vergileri Kanununa bağı III sayılı tablonun şimdiki adı (Kahve, kakao, glikoz ve bâzı içkiler tablosu) dur. Bu tasan ile tekele tabi maddeler de İstihsal Vergisi konusuna alındı-ğından ve bu maddelerin III sayılı tabloda yer alması gerektiğinden tablonun adı da, (Kahve, kakao, glikoz, tekeli dışı içkiler ile tekele tabi maddeler tablosu) şeklinde değıştirilmiştir.

19. Vermut ve kınakına şarabından halen tekeli mevzuatı dâhilinde litrede 60 kuruş vergi alınmaktadır. Bu tasan ile vermut ve kınakına şarabı III sayılı tablonun 3/e pozisyonuna alın-mış ve vergi haddi değıştirilmemiştir.

20. Tekel maddeleri III sayılı tablonun sonuna 5 nci pozisyon olarak eklenmiştir.

Pozisyonun (A) fıkrasında, tütün mamulleri sayılmıştır. Bunlar, tekeli işletmeleri tarafından istihlak edilebilir hale getirilmiş olan mamullerdir. Bu tâbir ile, tütün manipülasyonu yapan ihracat tûccarlarının imalatçı ve müstahsil sıfatıyla vergiye tabi tutulmasını intacedecek bir iltibasın önlenmesi istenmiştir.

Vergi nisbeti % 70 tir. İspirto ve ispirotolu içkilerle çayda da verginin nisbeti % 70 tir.

Bu vergi nisbetleri âzami nisbetlerdir. Tasanya konulan 33 ncü madde ile, Bakanlar kurulu bu nisbetleri indirmeye ve icabında tekrar çıkarıp indirmeye yetkili kılınmıştır.

Bilindiği üzere, halen tekeli maddeleri Savunma Vergisine tabi bulunmaktadır. Bundan başka, tekeli safi hâsılatı da bütçeye gelir olarak intikal etmektedir. Bu tasan ile güdülen gaye, Savunma Vergisiyle Tekeli safi hâsılatı toplamı kadar bir meblâğ Gider vergileri nizamı içinde alabilmektedir. Fakat tekeli maddeleri gayet mütenevvi olduğundan ve bunların fiyatları çok çeşitli bulunduğundan, bugün için bu maddelerden alınması gereken vergi nisbetinin kesin olarak tesbiti mümkün olamamaktadır. Ayrıca, tekeli maddelerinde safi hâsıla esası terk edileceğinden zaruri hallerde bu maddelerin fiyatlarının değiştirilerek bir gelir sağlanması da bahis konusu olmayacaktır.

Bu sebeple, tasarıya âzami bir vergi nisbeti konulmuş ve bu nisbeti aşmamak üzere, fiilî duruma uyacak şekilde vergi nisbeti tâyin etmek yetkisi Bakanlar Kuruluna verilmiştir. Bu hale göre Bakanlar Kurulunca, bu kanunun yürürlüğe girmesi ile birlikte tekeli maddelerine ait ve fiilî duruma uyan vergi nisbetlerinin de tâyin edilmesi gerekecektir.

Tasanda, kimyasal bir madde olan tuzun tarifi yapılmamıştır. Ancak (tekele tabi) deyimini, münhasıran tekeli işletmelerinde istihsal edilip teslim olunan tuzların mükellefiyet altına alınmasını sağhyacaktır.

21. Gider Vergileri Kanununa bağı I sayılı tablonun plâstik ilk maddelere ait 4 ncü pozisyonu bu tasan ile değiştirildiği cihetle, bu değişikliğe paralel olarak plâstik mamullerine ait IV sayılı tablonun 4 ncü pozisyonunun da değiştirilmesi gerekmiştir.

22. Tasannm 33 ncü maddesi hakkında, tekeli maddelerinin vergi nisbetlerine ait yukarda 20 nci paragrafta açıklama yapılmıştır.

SON HÜKÜMLER

1. Tasannm 36 nci maddesi kaldınlan hükümleri göstermektedir.

2. Geçici 1, 2 ve 3 ncü maddelerle, Gelir ve Kurumlar Vergisi kanunlan hükümlerinde yapılan değişikliklerin uygulama devreleri ile bu kanun şümülüne giren hususlar düzenlenmiş bulunmaktadır.

3. Tasannm 37 ve 38 nci maddeleri yürürlük ve yürütmeye aittir.

İÇİŞLERİ, ULAŞTIRMA, TİCARET, GÜMRÜK VE TEKEL, MALİYE VE PLÂN KOMİSYONLARINDAN 3 ER ÜYEDEN KURULU GEÇİCİ KOMİSYON RAPORU

Millet Meclisi
Geçici Komisyonu
Esas No: 1/588
Karar No: 3

4.2.1969

Yüksek Başkanlığa

1969 yılı Bütçesinin finansmanı için Vergi kanunlarında değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasansım görüşmek üzere Genel Kurulun 18.12.1968 tarihli 19 ncü Birleşimde kurulması

kabul edilen Geçici Komisyonumuz 6.1.1969 günü Başkanlık Divanını seçerek çalışmalarına Alt Komisyon teşkil edip tasarının önce bu komisyonda müzakeresi ile başlamıştır.

Alt Komisyonunun çalışmaları neticesi komisyonumuza intikal ettirdiği raporu ve tasarı metni ilgili temsilcilerin de iştirakiyle müzakere edilmiş ve ilişik ve gerekçede belirtildiği veçhile yapılan değişikliklerle tasarı metni aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisi
Geçici Komisyonu
Esas No.: 1/588
Karar No.: 3

4.2.1969

Diğer Bölümler Gider Vergileri ile ilgili değildir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Gider Vergileri Kanunundaki değişiklikler

1. Tasarının 12 nci maddesi 10 ncu madde olarak komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

2. Hükümet tasarısının 25 nci maddesi ile, hurda kağıtlardan imal edilen kâğıt ve mukavvaların da vergi mevzuuna girdiği sarahaten belirtilmek istenmektedir.

Filhakika, Danıştay içtihadı gereğince hurda kâğıttan imal edilen kâğıtların vergiye tabi olmadığı kabul edilirse, kâğıt imalatında selüloz kullanan müesseseler hurda kâğıdıda ilk madde olarak kullandıktan takdirde, hurda kâğıttan ve selülozdan imal ettikleri kâğıt ve mukavvaların tefrik etmeleri, bir kısmını da vergisiz fiyatla satmaları veya aynı mamulün içinde vergili ve vergisiz kıymetleri ayırmaya kalkışmaları gerekecektir.

Bu gibi durumların meydana gelmesini önlemek üzere, hurda ve kırpıntı kâğıtlardan imal edilen kâğıtların vergiye tabi olması esas kabul edilmiş; fakat memleketimizde, hurda ve kırpıntı kâğıtların ilk madde olarak kullanmak suretiyle kâğıt ve mukavva imal eden müesseselerin basit tesislerle bu işi yaptıktan göz önünde bulundurulmak suretiyle, bu basit kâğıt imalâthanelerine, Gider Vergileri Kanununun 5 nci maddesinin sonuna (d) işaretli bir fıkra ilâve edilmek suretiyle, muafiyet tanınması yoluna gidilmiştir.

Tasarıya 11 nci madde olarak eklenen bu hükme göre, basit kâğıt imalâthaneleri muhnaşiran ve müstemirren hurda ve kırpıntı kâğıtların ilk madde olarak kullanmak suretiyle kâğıt ve mukavva imal ettikleri takdirde, muafiyetten faydalanacaklardır. Meselâ, bu müesseseler selülozdan kâğıt imaline de başarlarsa, muafiyet hükmünden faydalanamayacaklardır. Böylece, ileride tesislerini genişleterek selülozdan da kâğıt imal etmeye başhyanların vergi dışında kalmaları önlenmiş olacağı gibi, mevcut büyük kâğıt fabrikaları, mamullerini vergiye tabi olanlar veya olmayanlar diye bir tefrike tabi tutma güçlüğünden de kurtarılmış olacaklardır.

3. Tasarının 13 ncü maddesi 12 nci madde olarak komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

4. a) Metil alkol, 4250 sayılı İspirto ve ispirotolu İçkiler Kanununun hükümleri dairesinde halen beher litrede 10-500 kuruş inhisar resmine tabi bulunmaktadır.

Hükümet tasarı ile metil alkolün bir litresinin 500 kuruş istihsal vergisine tabi tutulması ve inhisar resminin de kaldırılması öngörülmüştür.

Metil alkol, evvelce ispirotaların tabi olduğu rejime tabi tutulmuş ise de, bu maddenin aslında daha ziyade sanayide ilk madde olarak kullanıldığı anlaşılmaktadır. Edinilen bilgiye göre, metil alkolün, memleketimizde halen fenoplâstik sanayiinin ana ilk maddesini teşkil eden for-

maldehit imalinde ve zirai mücadele ile insan ve hayvan sağlığını ilgilendiren müstahzarlar imalinde kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan metil alkol (diğer adıyla metanol), Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin 29.04 pozisyonuna girmektedir. Tarifenin 29 ncu faslına giren maddeler gider vergileri kanununa bağlı, (I) sayılı tablonun, 210 sayılı Kanunun 12. maddesi ile değişik 12 nci pozisyonu gereğince, % 18 nisbetinde İstihsal Vergisine tabi bulunmaktadırlar.

Her ne kadar, tablolardan birisinde ismen kayıtlı olan bir maddenin, kayıtlı olduğu pozisyonuna göre vergiye tabi tutulması ve buna binaen metil alkolün de, tasanda kaldığı taktirde, III numaralı tablonun 5/D pozisyonuna göre vergilenmesi mümkün bulunmakta ise de, yukarıda da açıklandığı üzere, alkol olmaktan ziyade bir sanayi ilk maddesi olan metil alkolün bir litresi üzerine konulmak istenilen vergi çoktur. Bu sebeplerle, tasarının 14, 15 ve 31 nci maddelerindeki metil alkole ait hükümlerin çıkarılması uygun görülmüştür. Bu hükümlerin tasandan çıkarılması ile metil alkolün, Gider Vergileri Kanununa bağlı I sayılı tablonun 12 nci pozisyonu hükmü gereğince, daha az bir vergiye tabi tutulması sağlanmış olacaktır.

b) Hükümet tasansının 14 ncü maddesi ile, Gider Vergileri Kanununun 14 ncü maddesine (j) işaretli bir fıkra ve aynı tasarının 26 nci maddesi ile Gider Vergileri Kanununa bağlı I sayılı tablonun 10/D işaretli pozisyonuna bir fıkra eklenmesi ve bu hükümlerle, tatbikatta görülen aksaklıklar gidermek maksadiyle, pamuktan mamul dikiş ve nakış ipliklerinin vergi matrahlarının ham, iplik ve dikiş ve nakış ipliğine aidolmak üzere ikiye ayrılması ve bu matrahlardan ham iplik kıymetinin % 30 nisbetinde, mamul dikiş ve nakış ipliğine ait kıymetin ise % 18 nisbetinde İstihsal Vergisine tabi tutulması öngörülmektedir.

Ancak, iplik kıymetlerinin muhasebe kayıtlarına dayanılarak ikiye ayrılmasının uzun ve karışık hesaplan icabettireceğini ve bu durumun ise mükellefleri güçlüklerle mâruz bırakacağını müşahade eden Komisyonumuz, bu müşkülâtı önlemek üzere, alt komisyon tasansının 13 ncü maddesinin (j) işaretli fıkrasının ve buna paralel olarak 26 nci maddesinin tasandan çıkarılmasını ve 26 nci madde yerine I sayılı tablonun 10 ncu pozisyonunun (B) işaretli fıkrasını değiştiren bir hüküm konulmasını yerinde görülmüştür.

Komisyonumuzca kabul edilen değişik hüküm Gider Vergileri Kanununun nebati liflerden imal edilen ipliklere ait hükmünün aynı olup vergi nisbetlerinde bir değişiklik yapmamaktadır. Yapılan ameliye 482 sayılı Kanunla dikiş ve nakış iplikleri için kabul edilen ve tatbikatta yürümiyen özel hükmün kaldırılmasından ibarettir.

5. Tasanın 15 nci maddesi hakkında yukanda 4/a işaretli paragrafta izahat verilmiştir.

6. Tasanın 16 nci maddesi 15 nci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

7. Tasanın 17 nci maddesi 16 nci madde olarak ve maddeye matlap ilâve edilmek suretiyle aynen kabul edilmiştir.

8. Hükümet tasansının 18, 19, 20 ve 21 nci maddeleri 17, 18, 19, 20 numaralı maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

9. Komisyonumuzca Hükümet tasasına 21 nci madde olarak eklenen bir hüküm ile, Tekel maddelerinden alınan İstihsal Vergisinden belediyelere % 2 nisbetinde bir hisse verilmesi öngörülmüştür.

1.3.1948 tarihli ve 5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 3 ncü maddesi ile, halen Tekel maddeleri safi gelirin % 5 i belediye payı olarak belediyelere verilmektedir.

Hükümet tasansının 36 nci maddesi ile, Belediye Gelirleri Kanununun bu maddesi kaldırılmaktadır. Esasen Belediye Gelirleri Kanununun sözü edilen hükmü kaldırılmazsa bile, bu tasan ile Tekel maddelerinden alınmakta olan Savunma Vergisi ile Tekel safi geliri kaldırıldığına göre,

bu tasarının kanunlaşması ile, mevcudolmayan bir gelirden belediyelere hisse ayrılması da bahis konusu olmayacaktır.

Bu durumu ve belediyelerimizin gelir ihtiyaçlarını göz önünde bulunduran Komisyonumuz, Tekel maddelerinden alınacak İstihsal Vergisinden de belediyelere hisse ayrılmasının yerinde olacağını düşünmüş ve bunu sağlamak üzere de akaryakıtlardan alınan İstihsal Vergisinden bazı yerlere hisseler verilmesine dair olan Gider Vergileri Kanununun 6 ncı maddesine bir fıkra eklenmesini yerinde görmüştür.

Ayrılacak hissenin % 2 olarak tesbit edilmesi hususuna gelince; Belediye Gelirleri Kanununun yukarıda bahsolunan 3 ncü maddesi gereğince münhasıran Tekel safi hâsılāsından hisse ayrılmakta idi. Bu tasarrın kanunlaşması halinde, Tekel maddelerinden, safi hâsıla ve Savunma Vergisi toplamı kadar İstihsal Vergisi alınacağına göre, belediye hissesinin de bu toplam üzerinden hesaplanması gerekecektir. Binaenaleyh toplam İstihsal Vergisi üzerinden % 2 nisbetinde belediyelere verilecek hisse, bugün verilmekte olan hisseden az olmayacaktır.

Yine belediye hisseleri ile ilgili olarak tasanya geçici 5 nci maddenin eklenmesi yerinde görülmüştür.

Tekel maddelerinden alınan Savunma Vergisi ile safi hâsıla esasının terk edilerek bunun yerine sözü edilen maddelerin İstihsal Vergisi mevzuuna alınmasına dair olan bu tasarının Gider Vergileri ile ilgili hükümleri henüz kanunlaşmadığından, tabiatıyla Tekel maddelerinden alınacak İstihsal Vergisinin % 2 si nisbetinde 1969 yılı Maliye bütçesine bir ödenek konulması mümkün olamamıştır.

Komisyonumuzca bu tasarrın kanunlaşması halinde belediyelerin Tekel maddelerinden almakta oldukları hisseden, 1969 yılında mahrum kalabilecekleri mülâhaza edildiğinden, tasanya geçici 5 nci madde eklenmek suretiyle bu mahzur önlenmiştir.

Geçici madde ile, Tekel maddelerinden alınacak İstihsal Vergisinin % 2 si nisbetinde 1969 yılı Maliye Bakanlığı Bütçesinin malî transferler bölümüne ödenek koymaya Maliye Bakanı yetkili kılınmıştır.

10. Hükümet tasarrsının 22 ve 23 ncü maddeleri 22 ve 23 ncü maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

11. Tasarrın 24 ncü ve 32 nci maddeleri ile, Gider Vergileri Kanununa bağı I sayılı ilk istihsal maddeleri tablosunun 4 ncü pozisyonu ile IV numaralı tablonun 4 ncü pozisyonunun değiştirilmesi öngörülmüştür.

I sayılı tablonun 4 ncü pozisyonu gereğince, selüloz, albüminoit veya tabii reçinelerin türevleri veya sentez yolu ile veya sair suretlerle elde olunan muhtelif şekillerdeki suni plâstik ilk istihsal maddeleri % 40 nisbetinde dâhilde ve ithalde İstihsal Vergisine tabidir.

IV sayılı tablonun 4 ncü pozisyonuna göre de (plâstik maddelerden mamul eşya) % 35 nisbetinde yalnız ithalde alınan İstihsal Vergisine tabidir.

Hükümetçe sevk olunan tasanda, bu maddelerin vergi nisbetlerinde her hangi bir değişiklik yapılmamıştır.

Tasan ile, tatbikatta karşılaşılan tereddütlerin giderilmesi istenmekte, bu sebeple de Gümrük Giriş Tarife Cetveline atıflar yapılmak suretiyle hükümler tanzim edilmiş bulunmaktadır.

Filhakika, beynelmilel mahiyette olan Gümrük Giriş Tarife Cetvelimiz, bir eşyanın mahiyet ve evsafını tâyin konularında daha sarıh ve mazbut esasları ihtiva etmektedir.

Komisyonumuzca yapılan incelemelerde, Gümrük Giriş Tarife Cetveline atıflarda bulunulması yerinde görülmüş; ancak, tarifedeki terimlere sadık kalmamamızın daha doğru olacağı

düşünüldüğünden, tasanda (maddeler) kelimesi yerine, Tarife Cetvelindeki (müstahsallar) kelimesinin konulması yoluna gidilmiştir.

a) Komisyonumuzca yapılan değişikliğe göre, Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin 39.01 ilâ 39.06 pozisyonlarında yazılı müstahsallar İstihsal Vergisine tabidir.

b) 39 ncu faslın 3/c ve 3/d notlarına giren eşya bu pozisyona göre istihsal Vergisine tabi tutulmayacak, bunlar IV sayılı tablonun 4 ncü pozisyonu gereğince sadece ithalde İstihsal Vergisine tabi olacaktır. Zira, bu notlarda sayılan mamuller ilk istihsal maddesi vasfında değildirler. Ancak, memleket dâhilinde imal edilen ve 39.01-39.06 pozisyonlarının şümülüne giren ve dolaşısıyla dâhilde İstihsal Vergisine tabi bulunan ilk maddeleri imal edenler, sözü edilen ilk maddeleri 39 ncu faslın 3/c ve 3/d notlarında belirtilen şekillere getirirlerse, bu hareket bir dahilî sarf hareketi olduğundan, bu notlarda belirtilen şekillerdeki müstahsallann ilk maddeleri dahilde İstihsal Vergisine tabi olacaktır.

Kullanılmış eşya hurdalan dâhilde vergiye tabi olmayacak, ancak tarifedeki müstahsallann artık ve döküntüleri vergiye tabi olacaktır.

c) Aynı pozisyonun ikinci parantez içindeki hükmüne göre, 39.01-39.06 pozisyonlan şümülüne giren müstahsallann imal edenler, imal ettikleri bu müstahsallann, tarife cetvelinin başka fasıllanna giren uçucu organik eriticiler içinde eritilirse ve bu eritme neticesinde meydana gelen mahlûlün içindeki müstahsal (yani 39.01-39.06 pozisyonlannın şümülüne giren müstahsal) miktar bakımından % 50 den az ise, % 50 den az olan bu kısım bu pozisyona göre vergiye tabi olacaktır.

Bunun sebebi şudur: Gümrük Giriş Tarife Cetveli İzahnamesinin 39 ncu fasla ait izahlanın muhtelif bölümlerinde, 39.01-39.06 pozisyonlannda zikredilen müstahsallardan her hangisinin uçucu organik muhalliller içindeki mahlulleri, muhallilin nisbeti ağırlık itibariyle mahlûlün % 50 sinden fazla olduğu takdirde bu faslın haricinde kalır ve (32.09) pozisyonunda yer alır, denilmektedir. 32.04 pozisyonuna giren eşya ise, vernikler ve boyayıcı maddelerdir.

Bu demektir ki, bir imalâtçı, tarife cetvelinin 39.01-39.06 pozisyonlanına giren müstahsallann tesliminde İstihsal Vergisi ödeyecektir. Fakat bu imalâtçı, imal ettiği sözü edilen müstahsallann bir eritici içinde erittiği ve bu suretle hâsıl olan mahlûl içindeki müstahsahn miktan % 50 den az olduğu takdirde, mezkûr mahlûlün Gümrük Tarifesinin 39 ncu faslı dışında kaldığını ve 32.09 pozisyonuna girmekte olduğunu ileri sürülerek dâhilde İstihsal Vergisi ödememe yolunu arayabilir. Filhakika bu gibi durumlarda, esas mamulün istihsalinde muhtelif istihsal reaksiyon kademeleri neticesinde elde olunan maddelerin, vergi mevzuuna girseler bile, İstihsal Vergisine tabi tutulamıyacağının iddia edildiği anlaşılmaktadır.

Hal böyle olunca, 39.01-39.06 tarife pozisyonlanına maddeleri imal edenler, % 50 den daha az miktarda eritici içinde kullanmak suretiyle vergi ödememe yolunu aramayı önlemek ve bu konuda muhtemel ihtilâflara meydan vermemek maksadiyle sözü edilen hüküm sevk edilmiştir.

d) Üçüncü parantez içindeki hüküm, ikinci parantez içindeki hükmün tamamlayıcısı mahiyetindedir. Bu hükme göre, satınaldıkları vergiye tabi müstahsallann bir eritici içinde % 50 den fazla olarak erittikleri takdirde bu mahlûl vergiye tabi olacaktır. Çünkü, bahis konusu müstahsallann bizzat istihsal edenler aynı vasıftaki mamuller için vergi ödiyeceklerdir. Binaenaleyh ilk maddesini satınalanlann bu vergiyi ödemeleri gerekmektedir. Bu hususu sarîh hale getirmek ve dolayısıyla vergi eşitliğini sağlamak için böyle bir hüküm şevki zaruri görülmüştür.

Satınaldığı vergiye tabi müstahsah miktar bakımından % 50 den daha az kullanmak suretiyle bir mahlûl vücuda getiren şahıs, bu mahlûl dolayısıyla vergi ödemiyecektir. Zira bu şahıs, sözü edilen müstahsah satınalırken bu müstahsal için İstihsal Vergisi ödemiştir.

Esasen yukarda ikinci parantez içindeki hükümde de vergite tabi müstahsab bizzat imal eden bir şahıs, bu müstahsaü bir mahlûl % 50 den daha az kullanırsa, yalnız % 50 den az olan müstahsal için vergi ödiyecektir. Binaenaleyh, bu durumda vergiye tabi müstahsah satınalanla, bizzat imal eden arasında vergi eşitliği tesis edilmiş olacaktır.

e) Tasarının 32 nci maddesindeki hükmü de, yukardaki hükme paralel olarak ve bu iki hükmün birbirini tamamuyan hükümler olduğu göz önünde bulundurularak, değiştirmek icabetmiştir.

Komisyonumuzca değiştirilen metne göre, Gümrük Tarife Cetvelinin 39.07 pozisyonunda yer alan plâstik eşya yalnız ithalde alınan İstihsal Vergisine tabi olacaktır. Bundan başka I sayılı tablonun 4 ncü pozisyonu şümulü dışında bırakılmış olan 39 ncu faslın 3/c ve 3/d notlarındaki müstahsallar ile kullanılmış plâstik eşya hurdaları ve miktar bakımından % 50 den az vergiye tabi müstahsah ihtiva eden ve dolayısıyla Gümrük Tarife Cetvelinin 32.09 pozisyonuna giren müstahsallar tam kıymet üzerinden bu pozisyon gereğince % 35 nisbetinde vergiye tabi tutulacaktır.

Yukarda da açıklandığı üzere, memleket dâhilinde imal edilen bu vasıftaki bir mahlûlün tam kıymeti üzerinden değil, sadece bünyesindeki 39.01-39.06 tarife pozisyonlarına giren madde kıymeti üzerinden vergi ödenecektir.

f) Hükümet tasarısının 24 ncü maddesi, 24 ncü madde olarak kabul edilmiştir.

12. Hükümet tasarısının 25 nci maddesi, 25 nci madde olarak hükme (ve kırpıntı) kelimesi eklenmek suretiyle kabul edilmiştir.

13. Hükümet tasarısının 26 nci maddesi hakkında yukarıda gider vergilerine ait bölümün 4-b paragrafında gereken açıklama yapılmıştır.

14. Hükümet tasarısının 27 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

15. Hükümet tasarısının 28 nci maddesi ile, buzdolaplarının % 18 nisbetinde vergiye tabi tutulması öngörülmektedir.

Komisyonumuz evveleminde, % 18 vergi nisbetini fazla bulmuş, bu nisbetin % 12 ye indirilmesinin mümkün olduğunu ve diğer taraftan, tahminen satış bedellerinden % 50 nisbetinde ilk madde indirimi de yapılması gerekeceği cihetle, vergi nisbetinin fiilen % 6 ya düşeceğini ve böylece sözü edilen eşyanın fiyatlarına imalatçılar tarafından ödenecek İstihsal Vergisinin inikas ettirilmemesinin mümkün olabileceğini mütalâa etmiştir.

Bundan başka komisyonumuz münhasıran buzdolaplarının Dahilî İstihsal Vergisi mevzuuna alınarak, benzen diğer mamullerin vergiye tabi tutulmamasını doğru görmemiş ve bu sebeple buzdolabının benzeri eşyanın vergiye tabi tutulması halinde hâsıl olacak durumlar üzerinde durmuştur.

Devlet İstatistik Enstitüsünden alınan bilgiye göre, memleket dâhilinde imâl edilen buzdolabı, çamaşır makinası, elektrikli süpürge, şofben, elektrikle ve havagazı ile çalışan fırınların % 12 nisbetinde İstihsal Vergisine tabi tutulması halinde elde olunacak İstihsal Vergisinin 45 milyon lira raddesinde olabileceği ve bu eşyanın değerlerinden % 50 nisbetinde ilk madde indirimi yapıldığı takdirde, net verginin 22.5 milyon liraya düşeceği; bundan başka, sözü edilen İstihsal Vergisinin tahminen yansının gelir veya kurumlar vergisi matrahlarından düşülmesi gerekeceği nazara alındığı takdirde, elde olunacak İstihsal Vergisi hasılatının fiilen 12 milyon lira raddesine ineceği hesaplanmıştır.

Bu durum ve ayrıca İstihsal Vergisinin prensipleri bakımından ileri sürülen mülâhazalar sebebiyle, Hükümet tasarısının 28 nci maddesinin tasandan çıkarılması uygun görülmüştür.

16. Hükümet tasarısının 29 ve 30 ncu maddeleri 28 ve 29 ncu maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

17. Tasarının 31 nci maddesi, 30 ncu madde olarak kabul edilmiş ve bu maddenin 5/D pozisyonundaki (metil alkol) ile ilgili hüküm tasandan çıkarılmıştır.

Bu husustaki açıklamalar yukarıda 4-a paragrafında yapılmıştır.

18. Tasarının 32 nci maddesi, 31 nci madde olarak kabul edilmiş ve bu madde yapılan değişiklik yukarıda 11 nci paragrafta açıklanmıştır.

19. Komisyonumuzca 32 numaralı olarak değiştirilen Hükümet tasarısının 33 ncü maddesi daha sarıh hale getirilmiştir. Yapılan değişiklikle, vergi nisbetinin kanunla tesbit edilen tavan altında değiştirilebileceğine dair Bakanlar Kuruluna verilmiş olan bu gibi kanuni yetkilerin ancak bir defa kullanılabileceğine dair idari kaza mercileri kararları muvacehesinde, sözü edilen vergi nisbetlerinin Bakanlar Kurulunca indirildikten sonra tekrar kanuni nisbete kadar yükseltilebileceği ve bu nisbetlerin tekrar indirilebileceği, yani nisbetlerde değişiklikler yapılabileceği temin edilmek istenmiştir.

20. Tasarının 33 ncü maddesi komisyonumuzca ilâve edilmiştir.

3437 sayılı Tütün ve Tütün İnhisan Kanununun 115 nci maddesi, inhisar altında bulunan tütün mamullerinin, "Gümrük Resminden gayn Hazine ve belediyeye ve idarei hususiyelere ait bütün vergi ve resimlerden muaf olduğu" nü hükme bağlamaktadır.

Tütün mamullerinin İstihsal Vergisi mevzuuna alınması halinde, ithal edilen tütün mamullerinden, yukarıdaki hüküm meriyette kaldığı takdirde istihsal vergisi alınamayacaktır. Bunu önlemek üzere, 3437 sayılı Kanunun 115 nci maddesinin İstihsal Vergisi ile ilgili istisna hükmü kaldırılmıştır.

Halen Millet Meclisinde müzakere edilmekte olan (Tütün ve Tütün Tekeli Kanun tasarısı)nın 37 nci maddesindeki vergi muafılığı İstihsal vergisine şâmil değildir. Mezkûr tasan kanunlaştığı takdirde yukanda bahsolunan 115 nci madde hükmü cari olmayacaktır. Fakat tütünle ilgili tasarının kanunlaşmaması hali göz önünde bulundurularak yukarıdaki hükmün Gider Vergileri bakımından şevki zaruri görülmüştür.

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1969 YILI BÜTÇESİNİN FİNANSMANI İÇİN VERGİ KANUNLARINDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1-11 — Diğer vergi kanunları ile ilgilidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Gider Vergileri Kanunundaki değişiklikler:

MADDE 12. — 13.7.1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 4 ncü maddesine aşağıdaki (n) ve (o) işaretli fıkralar eklenmiştir:

Vergiden müstesna tekel maddeleri:

n) I — Tekel Genel Müdürlüğünün teklifi üzerine Maliye ve Gümrük ve Tekel Bakanlıklarıncı tesbit olunacak esaslara göre, tekel memur, hizmetli ve işçilerine verilecek tekel maddeleri,

II — Er ve erbaşlar için imal edilip bunlara verilen sigaralar,

o) Numune olarak veya propaganda ve reklâm maksadiyle bedelsiz verilen her nevi tekel maddeleri. (Bunların yıllık en çok miktan ile sair hususlar, Tekel Genel Müdürlüğünün teklifi üzerine Maliye ve Gümrük ve Tekel Bakanlarıncı tesbit olunur.)

MADDE 13. — Aynı Kanununun 13 ncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

Tekele tabi maddelerden, imalâtçı işletmelerce Tekel Genel Müdürlüğüne veya bu genel müdürlüğün satış teşkilâtına gönderilenlerde vergi mükellefi Tekel Genel Müdürlüğüdür. Bahis konusu işletmelerin Tekel Genel Müdürlüğüne veya satış teşkilâtına bu şekilde gönderdikleri tekele tabi maddeler vergiye tabi tutulmaz,

MADDE 14. — Aynı Kanununun 14 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Matrah:

Madde 14. — Verginin matrahı, teslim edilen:

a) I nci tabloda sıklet üzerinden vergiye tabi olan akar yakıtlarla, III ncü tablodaki glikoz ve tuzun saf sıkletleri,

b) Tekel dışı içkilerle metil alkolün litre olarak miktarı,

c) Kibritin çöp adedi olarak miktan,

d) Elektriğin kilovat saat olarak miktan,

e) Havagazının metreküb olarak miktan,

f) Kahvenin gayrisâfi sıkleti,

g) Tekele tabi maddelerden tütün mamulleri ile ispirotolu içkiler ve çayın aylık satış bedelleri tutan,

Aylık satış bedelleri tutan tâbiri, Tekel Genel Müdürlüğü tevzi ve satış üniteleri tarafından bir ay içinde bayilere yapılan tekel maddeleri satış bedellerinin toplamını ifade eder.

h) Diğer maddelerin satış bedelidir.

Satış bedeli tâbiri, teslim edilen maddeler karşılığında, her ne adla olursa olsun, müşteriden alınan veya müşterinin borçlandığı para veya diğer değerlerin toplamını ifade eder.

i) Satış bedeli veya aylık satış bedeli tutan bulunmayan teslimlerde, Vergi Usul Kanununa göre hesaplanacak emsal bedeli vergiye matrah ittihaz olunur.

j) Kombine imalâтта ve 3 ncü maddenin (d) fıkrasının sonunda parantez içindeki hükmün şümulüne giren hallerde, dikiş ve nakış ipliği imalinde kullanılan ham pamuk ipliğinin değeri ile bu iplikler üzerinde yapılan bitim işlerine ait değer ve satınalınıp bitim işlerine tabi tutulan pamuktan dikiş ve nakış ipliklerinde bitim işlerinden mütevellit değer artışı Vergi Usul Kanunun 267 nci maddesi hükümleri dairesinde tesbit edilir.

MADDE 15. — Aynı kanununun 24 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

b) Ölçü esası:

Madde 24. — İthal edilen:

a) I nci tabloda sıklet üzerinden vergiye tabi tutulmuş olan akar yakıtlarla, III ncü tablodaki glikoz ve tuzun saf sıkletleri, (Akar yakıtların zarflan bu kanuna bağlı IV ncü tablodaki pozisyonuna göre vergilendirilir.)

b) Tekel dışı içkilerle metil alkolün litre olarak miktan,

c) Kibritin çöp adedi olarak miktan,

d) Elektriğin kilovatsaat olarak miktan,

e) Havagazının metreküb olarak miktan,

f) Kahvenin gayrisaf sıklıttır.

MADDE 16. — Aynı kanunun 27 nci maddesinin sonuna aşığıdaki okra eklenmiştir.

Vergi matrahı aylık satış bedeli tutan olan tekele tabi maddelerin tesliminde ilk madde indirimi uygulanmaz.

MADDE 17. — Aynı kanunun nakliyat vergisi nisbetleri ile ilgili 38 nci maddesi aşığıdaki şekilde değiştirilmiştir.

I — Yolcu taşımalarda:

A) Şehiriçi taşımalarda % 6,

B) Şehir dışı taşımalarda;

a) Üç mevkili taşımalarda:

aa) Üçüncü mevki, güverte ve tek mevkili taşımalarda % 10,

bb) İkinci mevkide ve motorlu trende (matrahın kira olması halinde de bu nisbet uygulanır.) % 20,

cc) Birinci ve lüks mevkilerde % 25,

b) İki mevkili taşımalarda:

aa) İkinci mevkide (matrahın kira olması halinde de bu nisbet uygulanır.) % 15,

bb) Birinci mevkide % 20.

II — Yük taşımalarda % 10,

Aşığıdaki taşımalar şehiriçi taşıma sayılır:

a) Belediye sınırlan içinde yapılan taşımalar şehiriçi taşımadır.

b) Bir şehir ile bu şehir iktisaden bağlı olan meskûn yerler bir bölge sayılır.

Bu bölge içinde aynı taşıtla tarifeye istinaden birden fazla gidiş veya geliş olarak yapılan taşımalarda şehir içi taşımadır.

Bu bölgeler Maliye ve Ulaştırma Bakanlıklarınca birlikte tesbit ve ilân olunur.

MADDE 18. — Aynı kanunun 44 ncü maddesine aşığıdaki fıkralar eklenmiştir:

Muhtelif istihsal yerleri olan mükelleflere ait vergiler, bunların müracaatlan üzerine, merkezlerinin bulunduğu yer vergi dairesince tarh olunur.

Elektriğin dağıtımını dolayısıyla "müstahsil" sayılanlarla, Tekel Genel Müdürlüğü için tarh yeri, bunların bağlı bulundukları yer vergi dairesidir.

İş gerektirirse Maliye Bakanlığı, vergilemede kolaylığı ve güvenliği sağlamak maksadı ile tarh yerini tâyin etmeye yetkilidir.

MADDE 19. — Aynı kanunun 47 nci maddesinin sonuna aşığıdaki (f) işaretli fıkra eklenmiştir:

f) Tekel Genel Müdürlüğüne tekele tabi maddeler için bir aylık teslimleri gösterecek şekilde düzenlenecek beyanname o ayın sonundan itibaren 75 gün içinde verilir.

Tekel Genel Müdürlüğü Ağustos ayının sonuna kadar düzenleyeceği bilançosuna dayanarak geçen malî yılın istihsal vergisi matrahını gösteren ve aylık beyannameler muhteviyatını kesimleştiren toplu ve özel bir beyanname daha tanzim ederek, aynı yılın Ekim ayı sonuna kadar, bağlı olduğu vergi dairesine verir.

Muhtasar beyannamedeki fazlalık veya noksanbklar mezkûr Ekim ayına ait istihsal vergisi beyannamesinde yazılı matraha eklenir veya ondan indirilir.

MADDE 20. — Aynı kanunun 60 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

60 ve 61 nci maddeler hükümleri, tekele tabi maddeler bakımından Tekel İdaresi hakkında uygulanmaz.

MADDE 21. — Aynı kanunun 65 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Şaraba ait istihsal vergisinin tarh, tahakkuk ve tahsili:

Madde 65. — Şarap müstahsıllanna ait istihsal vergisi Tekel İdaresi tarafından, mevzuatı gereğince, tarh ve tahakkuk ettirilip tahsil olunarak vergi dairesine ödenir. Bu tarhiyata ait bilgiler Tekel Genel Müdürlüğünün 47 nci maddesinin (f) fıkrası gereğince vereceği aylık beyan-namelerde ayrıca gösterilir.

MADDE 22. — Aynı kanuna bağlı I sayılı tablonun değişik (2/D) pozisyonunun (i) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

D) Akaryakıtlar:

Petrol ve şist yağlan (Ham yağlar hariç), esas unsur olarak % 70 ve daha fazla petrol veya şist yağını ihtiva eden:

i) Kapalı kabda alevlenme noktası 30 santigrat dereceden aşağı olan hafif yağlar:

a) İso-oktan(R) (A.S.T.M. Research metodu ile tâyin edilen) oktan numarası 95 (dâhil) ve daha yukarı olanlar (1 kg. S. den 121 kr.)

b) Diğerleri (1 kg. S. den 74,50 kr.)

MADDE 23. — Aynı kanuna bağlı I sayılı tablonun değişik (2/D) pozisyonunun (iii) fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

c) Makina yağlan, Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin 27,06; 27,07; 27,28; 27,14; 27,15 ve 27,16 ncı pozisyonlarındaki maddeler... % 30

MADDE 24. — Aynı kanuna bağlı I sayılı tablonun değişik 4 ncü pozisyonu aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

4 ncü suni plâstik maddeler, selülozun eter ve esterleri ve suni reçineler:

Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin 39 ncü faslının 39,01; 39,02; 39,03; 39,04; 39,05 ve 39,06 pozisyonlarında yazılı maddeler (Tarife Cetvelinin mezkûr pozisyonlarına dâhil olan plâstikten mamul hazır eşya hurdaları ve mamul eşya vasfında olanlar hariç) (Tarife Cetvelinin 39.01- 39.06 pozisyonlarında yazılı müstahsallann imalâtçıları tarafından bizzat istihsal olunarak uçucu organik muhalliller içinde eritilmesi halinde yalnız mahluller içindeki sözü edilen müstahsallar bu pozisyon gereğince dâhilde alınan istihsal vergisine tabidir.)...% 40

MADDE 25. — Aynı kanuna bağlı I sayılı tablonun 8 nci pozisyonunun başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

3 ncü kâğıt ilk maddelerinden ve hurda kâğıtlardan imal edilmiş kâğıt ve mukavva:

MADDE 26. — Aynı kanuna bağlı I sayılı tablonun (10/D) işaretli pozisyonuna aşağıdaki ükra eklenmiştir:

(Dikiş ve nakış ipliği imalinde kullanılmak üzere teslim edilen hampamuk iplikleri % 30 nisbetinde; hampamuk ipliği üzerinde, dikiş ve nakış ipliği vücuda getirilmek maksadiyle, ima-

lâtçısı tarafından kendi namına veya başkaları hesabına yapılan bitim işlerindeki değer artışları % 18 nisbetinde vergiye tabidir.)

MADDE 27. — Aynı kanuna bağlı I sayılı tablonun 13 ncü pozisyonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

(Yukarıdaki 1 ve 2 nci fıkralarda yazılı itriyat ve tuvalet maddelerini satınalarak ambalajlayıp teslim edenler de bu kanunun tatbikatında müstahsil sayılırlar ve teslimleri yukarıda yazılı nisbetler üzerinden vergiye tabi tutulur.)

MADDE 28. — Aynı kanuna bağlı II sayılı tablonun sonuna 8 nci pozisyon eklenmiştir.

8 nci Buzdolapları.....% 18

MADDE 29. — Aynı kanuna bağlı III ncü tablonun başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

III — Kahve, kakao, glikoz ve Tekel dışı içkiler ile Tekele tabi maddeler tablosu.

MADDE 30. — Aynı kanuna bağlı III ncü tablonun 3 ncü pozisyonuna aşağıdaki (e) fıkrası eklenmiştir:

e) Vermut ve kınakına şarabı (Litrede 60 kuruş)

MADDE 31. — Aynı kanuna bağlı III ncü tablonun sonuna aşağıdaki 5 nci pozisyon eklenmiştir.

5. Tekele tabi maddeler:

A) Tütün mamulleri:

(Sigara, puro, pipo tütünleri, kıyılmış tütün, enfiye, tömbeki ve benzeri tütün mamulleri)
%70

B) İspirto ve ispirotolu içkiler:

a) İspirto % 70

b) Bu tablonun 3 ncü pozisyonunda yazılı olanlar dışında kalan her türlü ispirotolu içkiler
%70

C) Her çeşit çay % 70

D) Metil alkol (Litrede 500 kuruş)

E) Her çeşit tuz (Kiloda 1 kuruş)

MADDE 32. — Aynı kanuna bağlı IV sayılı tablonun değişik 4 ncü pozisyonu aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

4. Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin 39 ncü faslının 39.07 pozisyonunda yazılı eşya (Aynı fasıl 39.01-39.06 pozisyonlarına dâhil bulunan mamul eşya ile plâstikten mamul eşyanın hurda ve döküntüleri ve aynı pozisyonlarda zikredilen müstahsallann uçucu organik muhalliler içindeki mahlûlleri muhallilin nisbeti ağırlık bakımından mahlûlün % 50 sinden fazla olursa bu pozisyona göre vergilendirilir.)
% 35

Tekele tabi maddelerin vergi nisbet ve hadleri:

MADDE 33. — Tekele tabi maddelerin bu kanunla belli edilen vergi nisbet ve hadlerini lüzumu halinde Bakanlar kurulu, Maliye ve Gümrük ve Tekel bakanlıklarının teklifi üzerine,indirmeye ve indirilmiş vergi nisbetlerini kanuni hadlerine kadar artırmaya yetkilidir.

SON HÜKÜMLER

Kaldırılan hükümler:

MADDE 36. — Aşağıdaki kanunlar ve hükümler kaldırılmıştır:

1. 8.6.1942 tarihli ve 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanununun 7 nci ve 10 ncu maddeleri, 20 nci maddesinin inhisar resmi ile ilgili hükümleri ve 43 ncü maddesi,

2. 20.5.1942 tarihli ve 4223 sayılı Kahve ve Çay İnhisarı hakkındaki Kanunun 3 ncü ve 16 nci maddeleri,

3. 11.12.1936 tarihli ve 3078 sayılı Tuz Kanununun 8 ve 34 ncü maddeleri ve Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bâzı Vergi ve Resimlere Zam icrasına dair olan 3828 sayılı Kanuna ek 29.5.1941 tarihli 4040 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin tuzdan Müdafaa Vergisi alınması hakkındaki hükümleri,

4. 28.5.1934 tarihli ve 2460 sayılı Tütün ve Müskirattan Alınacak Müdafaa Vergisi hakkında Kanun ile bu kanunda değişiklik yapılmasına dair 26.3.1945 tarihli ve 4708 sayılı ve 1.8.1951 tarihli ve 5823 sayılı kanunlar,

5. Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bâzı Vergi ve Resimlere Zam icrasına dair 3828 ve 4040 sayılı kanunların bâzı hükümlerinin değiştirilmesine ve bâzı vergi ve resimlere yeniden zam icrasına dâhil olan 27.5.1942 tarihli ve 4226 sayılı Kanunun 16 nci ve aynı kanunun 8 nci maddesindeki Müdafaa Vergisi istisnası ile ilgili hüküm,

6. 1.7.1948 tarihli ve 5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 3 ncü maddesi,

7. İnhisarlar beyiyeleri üçte birlerinin harb malûllerine ve şehit yetimlerine tahsis ve tevziine dair 30.5.1929 tarihli ve 1485 sayılı Kanununun 2, 3 ve 4 ncü maddeleri

Geçici maddeler:

Geçici Madde 1. — Bu kanunun 5 nci maddesi hükümleri kurumların 1968 yılı kazançtan hakkında da uygulanır.

Geçici Madde 2. — Bu kanunun 6 nci maddesinde yazılı vergi nisbetleri 1.1.1969 tarihinden itibaren nakden veya hesaben ödenen veya tahakkuk ettirilen kazanç ve iratlar hakkında uygulanır.

Geçici Madde 3. — Bu kanunun, Kurumlar Vergisi Kanununun 25 ve 25 nci maddelerini değiştiren 10 ve 11 nci maddeleri kurumların 1968 yılına ait kazançları hakkında da uygulanır.

Yürürlük:

MADDE 37. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme:

MADDE 38. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan

5. Demirel

13.12.1968

GEÇİCİ KOMİSYONUN DEĞİŞTİRİŞİ
1969 YILI BÜTÇESİNİN FİNANSMANI İÇİN VERGİ KANUNLARINDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

Diğer bölümler Gider Vergileri ile ilgili değildir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Gider Vergileri Kanunundaki değişiklikler:

MADDE 10 — Hükümet tasarısının 12 nci maddesi 10 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Aynı kanunun 5 nci maddesinin sonuna aşağıdaki (d) işaretli fıkra eklenmiştir:

Kâğıt imalâthaneleri muaflığı:

d) Münhasıran ve müstemirren hurda ve kırpıntı kâğıtlar ilk madde olarak kullanmak suretiyle kâğıt ve mukavva imâl eden müesseseler.

MADDE 12. — Hükümet tasarısının 13 ncü maddesi, 12 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13, — Aynı kanunun 14 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Matrah:

Madde 14. — Verginin matrahı, teslim edilen:

a) I nci tabloda siklet üzerinden vergiye tabi olan akar-yakıtlarla, III ncü tablodaki glikoz ve tuzun saf sikicileri,

b) Tekel dışı içkilerin litre olarak miktarı,

c) Kibritin çöp adedi olarak miktarı,

d) Elektriğin kilovatsaat olarak miktan,

e) Havagazının metreküp olarak miktan,

f) Kahvenin gayri safi sikleti,

g) Tekele tabi maddelerden tütün mamulleri ile ispiro ve ispirotlu içkiler ve çayın aylık satış bedelleri tutan,

Aylık satış bedelleri tutan tabiri, Tekel Genel Müdürlüğü tevzi ve satış üniteleri tarafından bir ay içinde bayilere yapılan tekel maddeleri satış bedellerinin toplamını ifade eder.

h) Diğer maddelerin satış bedelidir.

Satış bedeli tabiri, teslim edilen maddeler karşılığında, her ne adla olursa olsun, müşteriden alınan veya müşterinin borçlandığı para veya diğer değerlerin toplamını ifade eder.

ı) Satış bedeli veya aylık satış bedeli tutan bulunmayan teslimlerde, Vergi Usul Kanununa göre hesaplanacak emsal bedeli vergiye matrah ittihaz olunur.

MADDE 14. — Aynı kanunun 24 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

b) ölçü esası:

Madde 24. - îthal edilen:

a) I nci tabloda siklet üzerinden vergiye tabi tutulmuş olan akar-yakıtlarla, III ncü tabloda-ki glikoz ve tuzun saf sikletleri (Akar-yakıtlann zarflan bu kanuna bağı IV ncü tablodaki pozisyonuna göre vergilendirilir,)

- b) Tekel dışı içkilerin litre olarak miktarı,
- c) Kibritin çöp adedi olarak miktarı,
- d) Elektriğin kilovatsaat olarak miktarı,
- e) Havagazının metreküp olarak miktar,
- f) Kahvenin gayri safi sikletidir.

MADDE 15. — Hükümet tasarısının 16 ncı maddesi, 15 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 16. — Aynı kanunun nakliyat vergisi nispetleri ile ilgili 38 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Nispet:

Madde 38. — Nakliyat Vergisinin nispetleri aşağıda gösterilmiştir:

I — Yolcu taşımalarında:

A) Şehir içi taşımalarında % 6

B) Şehir dışı taşımalarında;

a) Üç mevkili taşımalarda:

aa) Üçüncü mevki, güverte ve tekmevküi taşıtlarda % 10

bb) ikinci mevkide ve motorlu trende (matrahın kira olması halinde de bu nispet uygulanır) % 20

cc) Birinci ve lüks mevkilerde % 25

b) tki mevkili taşımalarda:

aa) İkinci mevkide (matrahın kira olması halinde de bu nispet uygulanır) % 15

bb) Birinci mevkide % 20

II — Yük taşımalarında % 10

Aşağıdaki taşımalar şehir içi taşıma sayılır:

a) Belediye sınırları içinde yapılan taşımalar şehir içi taşımadır.

b) Bir şehir ile bu şehre iktisaden bağı olan meskûn yerler bir bölge sayılır.

Bu bölge içinde aynı taşıtlarla tarifeye istinaden birden fazla gidiş veya geliş olarak yapılan taşımalarda şehir içi taşımadır.

Bu bölgeler Maliye ve Ulaştırma bakanlıklarınca birlikte tespit ve ilân olunur.

MADDE 17 — 20. — Hükümet tasarısının (18-21) nci maddeleri (17-20) nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 21. — Aynı kanunun 66 ncı maddesine, bu maddenin birinci fıkrasından sonra aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

Bu kanunla tekel maddelerinden abnan istihsal vergisi gelir bütçesine irat kaydolunur. Karşılığında her yıl bu vergiye ait tahminlerin % 2 si nisbetinde belediyelere verilmek üzere Maliye bütçesine ödenek konur.

MADDE 22-23. — Hükümet tasarısının (22-23) ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 24. — Aynı kanuna bağlı I saydı tablonun değişik 4 ncü pozisyonu aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

4. Suni plâstik maddeler, selülozun eter ve esterleri ve suni reçineleri:

Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin 39 ncü faslının 39.01 ilâ 39.06 pozisyonlarında yazılı müstahsallar (39 ncü faslın 3/c ve 3/d işaretli notlarında belirtilen müstahsallar ile kullanılmış eşya hurdaları hariç,) (39.01 ilâ 39.06 pozisyonlarındaki müstahsallann imalâtçıları tarafından bizzat istihsal olunarak uçucu organik muhalliller içinde eritilmesi halinde, bu müstahsallann, mahlûl içindeki miktar % 50 den az ise, sadece % 50 den az olan müstahsal bu pozisyona göre dâhilde alınan İstihsal Vergisine tabidir.) (Satınahnan bu müstahsallann uçucu organik muhalliller içinde eritilmesi halinde, 39.01 ilâ 39.06 pozisyonuna giren sözü edilen müstahsalın mahlûl içindeki miktan % 50 den fazla ise, bu mahlûl bu pozisyona göre dâhilde alınan İstihsal Vergisine tabi tutulur.) % 40

MADDE 25. — Aynı kanuna bağlı I sayılı tablonun 8 nci pozisyonunun başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

8. Kâğıt ilk maddelerinden ve hurda ve kırpıntı kâğıtlardan imâl edilmiş kâğıt ve mukavva:

MADDE 26. — Aynı kanuna bağlı I sayılı tablonun 10 ncü pozisyonunun (B) işaretli fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

B) Nebati lifi maddelerden imal edilen iplik, ip, kınnap, halat ve urganlar (Satınalınp bitim ameliyesine tabi tutulanlar dâhil, üstüğü hariç),

- a) Kendirden, ketenden, sizalden, manitadan mamul ip, kınnap, halat ve urganlar % 15
- b) Diğerleri % 30

MADDE 27-29 — Hükümet tasarısının (27-29) ncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

MADDE 30. — Aynı kanuna bağlı III ncü tablonun sonuna aşağıdaki 5 nci pozisyon eklenmiştir:

5. Tekele tabi maddeler:

A) Tütün mamulleri:

(Sigara, puro, pipo tütünleri, kıyılmış tütün, enfiye, tömbeki ve benzeri tütün mamulleri) % 70

B) İspirto ve ispirtolu içkiler:

- a) ispiroto % 70
- b) Bu tablonun 3 ncü pozisyonunda yazılı olanlar dışında kalan her türlü ispirtolu içkiler % 70

C) Her çeşit çay 0

D) Her çeşit tuz (Kiloda I kuruş)

MADDE 31. — Aynı kanuna bağlı IV sayılı tablonun değişik 4 ncü pozisyonu aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

4. Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin 39 ncu faslının 39.07 pozisyonunda kayıtlı eşya (39 ncu faslın 3/c ve 3/d işaretli notlarında belirtilen müstahsallar ile kullanılmış eşya hurdaları ve aynı pozisyonlarda zikredilen müstahsallann uçucu organik muhalliller içindeki mahlûlleri muhallilin nisbeti ağırlık bakımından mahlulün % 50 sinden fazla olursa bu pozisyona göre vergilendirilir.)
%35

Tekele tabi maddelerin vergi nisbetleri:

MADDE 32. — Tekele tabi maddelerin vergi nisbetlerinde, bu kanunun 30 ncu maddesindeki nisbetleri aşmamak üzere, Maliye ve Gümrük ve Tekel bakanlıklarının teklifi ile değişiklik yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

MADDE 33. — 3437 sayılı Tütün ve Tütün İnhisarı Kanununun 115 nci maddesindeki istisna, istihsal Vergisi hakkında uygulanmaz.

SON HÜKÜMLER

Kaldırılan hükümler:

MADDE 37. — Aşağıdaki kanunlar ve hükümler kaldırılmıştır:

1. 8.6.1942 tarihli ve 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanununun 7 nci ve 10 ncu maddeleri, 20 nci maddesinin İnhisar Resmi ile ilgili hükümleri ve 43 ncu maddesi,
2. 20.5.1942 tarihli ve 4223 sayılı Kahve ve çay inhisarı hakkındaki Kanunun 3 ncu maddesinin inhisar Resmine ait hükümleri ve 16 nci maddesi,
3. 11.12.1936 tarihli ve 3078 sayılı Tuz Kanununun 8 ve 34 ncu maddeleri ve Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bâzı vergi ve resimlere zam icrasına dair olan 3828 sayılı Kanuna ek 29.5.1941 tarihli ve 4040 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin tuzdan Müdafaa Vergisi alınması hakkındaki hükümleri,
4. 28.5.1934 tarihli ve 2460 sayılı Tütün ve müskirattan alınacak Müdafaa Vergisi hakkındaki Kanun ile bu kanunda değişiklik yapılmasına dair 26.3.1945 tarihli ve 4708 sayılı ve 1.8.1951 tarihli ve 5823 sayılı kanunlar,
5. Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bâzı vergi ve resimlere zam icrasına dair 3828 ve 4040 sayılı kanunların bâzı hükümlerinin değiştirilmesine ve bâzı vergi ve resimlere yeniden zam icrasına dair olan 27.5.1942 tarihli ve 4226 sayılı Kanununun 16 nci maddesi ve aynı kanunun 8 nci maddesindeki Müdafaa Vergisi istisnasıyla ilgili hüküm,
6. 1.7.1948 tarihli ve 5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 3 ncu maddesi.

Geçici maddeler:

Geçici Madde 1. — Bu kanunun 3 ncu maddesiyle değiştirilen Gelir Vergisi Kanununun değişik 96 nci maddesiyle, 4 ncu maddesiyle değiştirilen aynı kanunun 105 nci maddesinin (B), (C/b) ve (D/a) bendleri hükümleri;

a) Âdi komandit şirketlerde komanditerlerin 1968 yılı şirket kazancından elde ettikleri kâr payları,

b) Sermaye şirketleri ile kazanç dağıtan kooperatif şirketlerin 1968 yılı kazançlarından mütevellit menkul sermaye iratları ve dağıtılmıyan kazançları,

Hakkında da uygulanır.

Geçici Madde 2. — Bu kanunun 3 ncu maddesiyle değiştirilen Gelir Vergisi Kanununun 96 nci maddesinin 1 nci fıkrasıyla bu kanunun 4 ncu maddesiyle değiştirilen aynı kanunun 105 nci maddesinin (D/a) bendi hükümleri dar mükellefiyete tabi gerçek kişilerle Türkiye'de işyeri

veya daimî temsilcisi bulunmıyan kurumlar dışındaki tüzelkişilere 1968 yılından önceki yıllara ait şirket kazançlarından 1.1.1969 tarihinden itibaren nakden veya hesaben ödenen kâr payları hakkında da uygulanır.

Şu kadar ki, bu kâr paylarından tüzelkişilere aidolanlardan evvelce tevkifat yapılmışsa, tevkifatı yapan şirketlerce, kesilecek vergiden mahsubolunur.

Geçici Madde 3. — a) Bu kanunun 8 nci maddesiyle değiştirilen Kurumlar Vergisi Kanununun değişik 24 ncü maddesinin 1 nci fıkrasının 4 numaralı bendi hükmü ile aynı maddenin dördüncü fıkrasında yazılı % 40 vergi tevkifatı nisbeti 1968 ve daha önceki yıllara ait şirket kazançlarından 1.1.1969 tarihinden itibaren nakden veya hesaben ödenen veya tahakkuk ettirilen iratlar hakkında da uygulanır.

Şu kadar ki, bu iratlardan evvelce Gelir Vergisi Kanunu hükümlerine göre tevkifat yapılmışsa, kesilen vergi, tevkifatı yapan şirketlerce, kesilecek vergiden mahsubolunur.

b) Bu kanunun 9 ncü maddesiyle değiştirilen Kurumlar Vergisi Kanununun değişik 25 nci maddesinde yazılı vergi nisbetleri kurumların 1968 takvim yılı kazançları hakkında da uygulanır (1968 takvim yılı içinde kapanan özel hesap dönemlerine ait kazançlar hariç).

Geçici Madde 4. — 14.7.1965 tarihli ve 658 sayılı Kanununun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Madde 2. — a) Bu kanunun 1 nci maddesi ile değiştirilen 2836 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin (B/a) bendinde yer alan Kurumlar Vergisinden muafiyete ilişkin hüküm 1.1.1963 tarihinde,

b) Bu kanunun 1 nci maddesi ile değiştirilen 2836 sayılı Kanununun 22 nci maddesinde yer alan diğer hükümler kanunun yayımı tarihinde,

Yürürlüğe girer.

Geçici Madde 5. — Gider Vergileri Kanununun bu kanunla değiştirilmeden önceki 38 nci maddesinin son fıkrası hükmü gereğince Maliye ve Ulaştırma Bakanlıklarınca evvelce tesbit ve ilân edilmiş olan şehir içi taşımalara ait kararların, bu kanunla sözü edilen maddede yapılan değişiklik üzerine, değişik hükümler dairesinde aynı Bakanlıklarca gereken kararlar alınıncaya kadar, uygulanmasına devam olunur.

Geçici Madde 6. — 1969 yılı Maliye Bakanlığı Bütçesinin malî transferler bölümüne, Tekel maddelerinden alınacak İstihsal Vergisinin % 2 si nisbetinde ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

Yürürlük:

MADDE 38. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme:

MADDE 39. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

CUMHURİYET SENATOSU

ÇEŞİTLİ VERGİ KANUNLARINDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDAKİ KANUN TASARISININ MİLLET MECLİSİNCE KABUL OLUNAN METNİ

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı: 8190*

26.2.1969

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 25.2.1969 tarihli 62 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, çeşitli vergi kanunlarında değişiklik yapılması hakkında kanun tasansı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla,

Ferruh Bozbeyli
Millet Meclisi Başkanı

GEÇİCİ KOMİSYON RAPORU

*Cumhuriyet Senatosu
Geçici Komisyon
Esas No.: 1/992
Karar No.: 2*

21.3.1969

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 25.2.1969 tarihli 62 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, çeşitli vergi kanunlarında değişiklik yapılması hakkında kanun tasansı, Geçici Komisyonumuzun 21 Mart 1969 tarihli Birleşiminde Maliye Bakanı Sayın Cihat Bilgehan da hazır bulunduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

I — Tasan, Gelir Vergisi, Kurumlar Vergisi, Gider vergileri, Harçlar, İthalde Alınacak Damga Resmi kanunlarında değişiklik yapılmak suretiyle, hem 1969 bütçesinin finansman ihtiyacının karşılanmasını, hem de sözü edilen vergilerde bünyevi ıslâhat ile, tatbikat güçlüklerinin bertaraf edilmesini öngörmektedir.

1969 yılı Bütçe kanunu ile geçen yıl bütçesine nazaran mevcut hizmetlerden bâzıları genişletilmiş, yeni bâzı hizmetler ihdas edilmiş ve bunların gerçekleştirilmesini sağlamak üzere gerekli tahsisat öngörülmüş bulunmaktadır.

Bütçe Kanununda yer alan bu giderlerin vergi varidatı ile karşılanmasının bir zaruret olduğu bilinen bir gerçektir ve demokratik rejimlerin Devlet hayatına kattığı bu anlayış, muhakkak ki, bu rejimlerin en kuvvetli yanını teşkil ettiği gibi, müstakbel gelişmelerinin de bir teminatıdır.

Bu esas, aynı zamanda milletlerin tekâmülünde ahlâkîlik prensibini ön plânda tutan anlayışın tabîî bir neticesidir. Bu suretle, millet ve fert olarak gelecekteki ümitlerin ancak çabşma ve tasarrufla gerçekleştirilebileceği fikri benimsenmiş olmaktadır.

Kabul etmek gerekir ki, sağlam, bir malî politika ve istikrar içinde gelişmeyi gaye edinen modern devletlerde, bütçe kanunları ile tesbit edilen giderlerin yerine getirilebilmesi için öngörülen vergi tedbirleri daima birlikte ele alınmaktadır.

İşte bu anlayış içinde, âmme giderleri ile âmme varidatı arasındaki sıkı irtibat da dikkate alınarak bütçede öngörülen hizmetlerin yerine getirilmesini sağlamak üzere hazırlanmış bulunan kanun tasarısı Komisyonumuzca da uygun mütalâa edilmiş ve benimsenmiştir.

II - Millet Meclisince kabul edilen maddeler hakkında açıklamalar ve Komisyonumuzun görüşleri:

Diğer Bölüm Gider Vergileri ile ilgili değildir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Gider Vergileri Kanunundaki değişiklikler

1. Tasanın 10 ncu maddesi ile Gider Vergileri Kanununun dâhilde istihsal vergisi istisnaları gösteren 4 ncü maddesine (n) ve (o) işaretli fıkralar eklenmiş ve Tekel maddelerine aidolan istisnalar belirtilmiştir.

2. Millet Meclisi metninin 11 nci maddesi ile; basit kâğıt imalâthanelerinin münhasıran ve müstemirren hurda ve kırpıntı kâğıtları ilk madde olarak kullanmak suretiyle kâğıt ve mukavva imal etmeleri halinde muafiyetten faydalanmaları sağlanmıştır.

Memleketimizde hurda ve kırpıntı kâğıtları ilk madde olarak kullanmak suretiyle kâğıt ve mukavva imal eden müesseselerin bu işi basit ve iptidai tesislerle yaptıkları dikkate alınarak muafiyetten istifade ettirilmeleri Komisyonumuzca uygun görülmüştür.

3. İstihsal Vergisinde mükellef, imalâtçı ve müstahsil olduğu cihetle tekel maddelerindeki özel durum nazara alınarak Gider Vergileri Kanununun 13 ncü maddesine, tasarının 12 nci maddesi ile ilâve olunan bir hükümle, vergi mükellefinin Tekel Genel Müdürlüğü olduğu kabul edilmiştir.

4. Gider vergileri Kanununun 14 ncü maddesinin değiştirilmesi suretiyle tekele tâbi maddelerin vergi matrahının tâyinini sağbyan Millet Meclisi metninin 13 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

5. 14 ncü madde ile, Dâhilde alınan İstihsal Vergisinin matrahım tâyin eden Gider Vergileri Kanununun 14 ncü maddesiyle yapılan değişikliğe paralel olarak, İthalde alınan İstihsal Vergisinin matrahı tâyin edilmiştir.

6. Tekel maddelerinin tesliminde ilk madde indiriminin uygulanmıyacağını öngören 15 nci madde Komisyonumuzca da uygun görülmüştür.

7. Devlet Demiryollarının, yolcu taşımalarında, üç mevkili sistem yerine, Batı ülkelerinde olduğu gibi 1 nci ve 2 nci mevkiden ibaret olan iki mevkii sisteme geçeceğini ifade ile bu mevkilere ait vergi nisbetlerinin hafifletilmesini istemesi üzerine, Gider Vergileri Kanununun nakliyat vergisi nisbetleri ile ilgili hükümleri tasarının 16 nci maddesi ile değiştirilmektedir. Yapılan değişiklikte, üç mevkii taşıtlardaki ve yük taşımalarındaki bugün uygulanan vergi nisbetleri aynen muhafaza edilmiş; iki mevkii taşıtlarda ise, ikinci mevkilere ait % 20 nisbeti % 15 e, birinci mevkilere ait % 25 nisbeti de % 20 ye indirilmiştir. Bundan başka, kanunun 38 nci maddesin-

deki şehiriçi taşımalara ilişkin tarif, tatbikatta birçok ihtilâflara sebebiyet verdiğiinden daha sarîh bir hale getirilmiştir.

Bu hususlan ihtiva eden 16 ncı madde aynen kabul olunmuş; ancak, Karayolları üzerindeki nakliyatın da millî ekonomimizin gerçeklerine uygun bir şekilde vergi mevzuuna alınması ve halen bu yolda yapılmakta olan çalışmaların biran önce neticelendirilmesi Komisyonumuzca temenni edilmiştir.

8. Gider Vergileri Kanununun 44 ncü maddesini değiştirerek, mükelleflerin bağlı olduktan vergi dairelerini tâyin ile, muhtelif istihsal veya iş yerleri olan mükelleflere ait vergilerin bir merkezden ödenmesi kolaylığını sağlamak maksadını güden tasarının 17 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

9. Tasarının 18 nci maddesi ile, Tekel Genel Müdürlüğünün vergi beyannamesi vereceği süre tâyin edilmektedir.

10. Tekel İdaresine, istihsal Vergisi bakımından fatura veya benzeri belgeler tanzimi külfetini tahmil etmeyen 19 ncu madde komisyonumuzca kabul edilmiştir.

11. Şaraba ait İstihsal Vergisinin tarh, tahakkuk ve tahsil suretine dair olan 20 nci madde aynen kabul edilmiştir.

12. 5237 sayılı Belediye Geliri Kanununun 3 ncü maddesi ile halen tekel maddeleri safi gelirinden belediyelere hisse ayrılmaktadır. Tasan sözü edilen hükmü kaldırdığından, belediyelerimizin gelir ihtiyaçtan dikkate alınarak, Gider Vergileri Kanununun 66 ncı maddesine 21 nci madde ile eklenen fıkra ile belediyelere toplam istihsal Vergisi üzerinden % 2 nisbetinde hisse verilmesi öngörülmüştür. Bu husus Komisyonumuzca da uygun mütalâa edilmiştir.

13. Memleketimizde satılmakta olan ve 79/80 oktan esasî üzerinden fiyatı tesbit edilen normal benzin yanında diğer birçok ülkede olduğu gibi yüksek oktanlı ikinci tip bir benzinin bulundurulması günümüzde bir zaruret haline gelmiştir. Tasarının 22 nci maddesi ile, piyasaya çıkarılacak olan bu yüksek vasıflı benzinin vergi nisbeti tesbit edilmektedir.

14. Gider Vergileri Kanununa bağlı I sayılı tablonun 2/D pozisyonunun iii/c bendi, tatbikatta birçok tereddütler doğurmaktadır. 23 ncü madde ile, sözü edilen bend Gümrük Giriş Tarife Cetveline atıflar yapılmak suretiyle daha sarîh bir hale getirilmiş ve vergi nisbeti aynen muhafaza edilmiştir.

15. Halen % 40 nisbetinde İstihsal Vergisine tabi bulunan plâstik ilk istihsal maddelerine ait I sayılı tablonun 4 ncü pozisyonunun daha sarîh bir hale getirilmesini sağlamak üzere tanzim edilen Millet Meclisi metninin 24 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

16. Gider Vergileri Kanununa bağlı I sayılı tablonun 8 nci pozisyonu ile "kâğıt ve mukavvalar" İstihsal Vergisine tâbi tutulmuştur. Bâzı mükelleflerin hurda kâğıtlardan imal edilen kâğıt ve mukavvaların İstihsal Vergisine tabi tutulamıyacağı iddia ederek ithilâflar yaratmaları sonucunda, Danıştayca verilen kararlarla, hurda kâğıtlardan imal edilen kâğıt ve mukavvaların vergiye tabi olmayacağı içtihad edilmiştir. Piyasada bir kısım kâğıt ve mukavvaların vergisi, bir kısmının vergisiz olması anormal bir durum yaratacağından, 25 nci madde ile, 8 nci pozisyonun başlığı değiştirilmiş ve hurda ve kırpıntı kâğıtlardan imal edilmiş kâğıt ve mukavvalardan da vergiye tabi olması öngörülmüştür.

17. Dikiş ve nakış ipliklerine ait % 18 nisbetindeki vergiyi kaldıran tasarının 26 ncı maddesi Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiş; ancak bu hükmün, kombine dikiş ve nakış ipliği imalatına zarar vermemesi hususunun temenni olarak rapora derci kararlaştırılmıştır.

Bilindiği üzere, dikiş ve nakış ipliği, kombine şeklinde imal edilirse ham pamuk ipliği için İstihsal Vergisi ödenmesi söz konusu olmadığından, dikiş ve nakış ipliği teslim bedelinden ham

pamuk ipliği bakımından bir ilk madde indirimi yapılmamakta; fakat, ham pamuk ipliğini satın alarak dikiş ve nakış ipliği imal edenlerin bu iplikleri teslim bedellerinden ham pamuk ipliği dolayısıyla ilk madde indirimi uygulanmaktadır.

Komisyonumuzdaki müzakereler sırasında, Hükümetçe; ilk madde indiriminin, ham pamuk ipliği satın alananlar ile kombine imalât yapanlar arasında vergi yükü bakımından bir ilk madde indirimi yapılmamakta; fakat, ham pamuk ipliğini satın alarak dikiş ve nakış ipliği imal edenlerin bu iplikleri teslim bedellerinden ham pamuk ipliği dolayısıyla ilk madde indirimi uygulanmaktadır.

Komisyonumuzdaki müzakereler sırasında, Hükümetçe; ilk madde indiriminin, ham pamuk ipliği satın alananlar ile kombine imalât yapanlar arasında vergi yükü bakımından, kombine imalât yapanlar aleyhine bir durum yaratmaması ve uygulamanın bu müesseselere zarar vermiyecek şekilde ayarlanmasının temini hususunda gerekli çalışmalar yapıldığı ve en kısa zamanda ikmal edileceği belirtilmiş ve bu beyan muvacehesinde 26 ncı madde komisyonumuzca kabul edilmiştir.

18. Gider Vergileri Kanununa bağlı I sayılı tablonun 13 ncü pozisyonu ile ıtriya ve tuvalet maddeleri tstitihsal Vergisine tabi tutulmuştur. Sözü edilen maddelerin maliyetlerinde ambalajlar önemli bir yer işgal etmektedir. Uygulamada, vergi matrahını küçültmek ve dolayısıyla az vergi ödemek maksadı ile bâzı mükelleflerin, imâl ettikleri ıtriya ve tuvalet maddelerini ambalajsız olarak başkalarına sattıkları ve bu maddeleri satın alananların ambalajladıktan sonra piyasaya sürdükleri görülmektedir. Hazinenin aleyhinde olan bu durumu önlemek üzere, ıtriya ve tuvalet maddelerini satmaı ambalajladıktan sonra satanların da vergi ödiyecekleri hususunda mezkûr pozisyona bir fıkra eklenmesini öngören 27 nci madde komisyonumuzca yerinde görülmüştür.

19. Tasan ile Tekele tabiî maddeler de istihsal Vergisi konusuna alındığından, tasarının 28, 29 ve 30 ncu maddeleri ile Gider Vergileri Kanuna bağlı III sayılı tabloda lüzumlu değışikliklerin yapılması öngörülmektedir.

20. Millet Meclisi metninin 24 ncü maddesini tamamlayıcı mahiyette olan 31 nci madde, komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

21. Millet Meclisi metninin 32 nci maddesi ile, tekele tabi maddelerin 30 ncu maddede tâtın edilen vergi nisbetlerinin daha aşağısında bir vergi nisbeti tâtın etmiye ve icabında bu tavan nisbetleri geçmemek kaydı ile mezkûr nisbetlerde değışiklik yapmaya Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır.

Tekel maddelerinin özelliği nazara alınarak sevk edilmiş bulunan bu madde Komisyonumuzca da uygun mütalâa edilmiştir.

22. 3437 saydı Tütün ve Tütün İnhisarı Kanununun 115 nci maddesindeki istisnânın İstihsal Vergisi hakkında uygulanmıyacağı hükmünü ihtiva eden 33 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

SON HÜKÜMLER

1. Kaldırılan hükümleri ihtiva eden Millet Meclisi metninin 37 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

2. Çeşitli vergi kanunları hükümlerinde yapılan değışiklerin uygulama devreleri ile diğér hususları düzenlemekte olan geçici 1, 2, 3, 4, 5 ve 6 ncı maddeler Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

3. Yürürlük ve yürütmeye dair olan 38 ve 39 ncu maddeler aynen kabul edilmiştir.

III — Tasarının önemine binaen Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulması da kararlaştırılmıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanbğa saygı ile sunulur.

Başkan

Sözcü

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

ÇEŞİTLİ VERGİ KANUNLARINDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

Diğer Bölümler Gider Vergiler ile ilgili değildir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Gider Vergileri Kanunundaki değişiklikler:

MADDE 10. — 13.7.1956 tarihli ve 6802 saydı Gider Vergileri Kanununun 4 ncü maddesine aşağıdaki (n) ve (o) işaretli fıkralar eklenmiştir:

Vergiden müstesna tekel maddeleri:

n) I — Tekel Genel Müdürlüğünün teklifi üzerine maliye ve Gümrük ve Tekel Bakanlıklarınca tesbit olunacak esaslara göre, tekel memur, hizmetli ve işçilerine verilecek tekel maddeleri,

II — Er ve erbaşlar için imal edilip bunlara verilen sigaralar,

o) Numune olarak veya propaganda ve reklâm maksadiyle bedelsiz verilen her nevi tekel maddeleri. (Bunların yıllık en çok miktan ile sair hususlar, Tekel Genel Müdürlüğünün teklifi üzerine Maliye ve Gümrük ve Tekel Bakanlıklarınca tesbit olunur.)

MADDE 11. — Aynı kanunun 5 nci maddesinin sonuna aşağıdaki (d) işaretli fıkra eklenmiştir:

Kâğıt imalâthaneleri muaflığı:

d) Münhasıran ve müstemirren hurda ve kırpıntı kâğıtları ilk madde olarak kullanmak suretiyle kâğıt ve mukavva imâl eden müesseseler.

MADDE 12. — Aynı kanunun 13 ncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

Tekele tabi maddelerden, imalâtçı işletmelerce Tekel Genel Müdürlüğüne veya bu genel müdürlüğün satış teşkilatına gönderilenlerde vergi mükellefi Tekel Genel Müdürlüğüdür. Bahis konusu işletmelerin Tekel Genel Müdürlüğüne veya satış teşkilâtına bu şekilde gönderdikleri tekele tabi maddeler vergiye tabi tutulmaz.

MADDE 13. — Aynı kanunun 14 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Matrah:

Madde 14. — Verginin matrahı, teslim edilen:

a) I nci tabloda sıklet üzerinden vergiye tabi olan akar-yakıtlarla, III ncü tablodaki glikoz ve tuzun saf sıkletleri,

b) Tekel dışı içkilerin litre olarak miktan,

c) Kibritin çöp adedi olarak miktan,

- d) Elektriğin kilovatsaat olarak miktarı,
- e) Havagazının metreküp olarak miktarı,
- f) Kahvenin gayri saf sıkleti,
- g) Tekele tabi maddelerden tütün mamulleri ile ispiro ve ispirotlu içkiler ve çayın aylık satış bedelleri tutan,

Aylık satış bedelleri tutan tabiri, Tekel Genel Müdürlüğü tevzi ve satış üniteleri tarafından bir ay içinde bayilere yapılan tekel maddeleri satış bedellerinin toplamını ifade eder.

- h) Diğer maddelerin satış bedelidir.

Satış bedeli tabiri, teslim edilen maddeler karşılığında, her ne adla olursa olsun, müşteriden alınan veya müşterinin borçlandığı para veya diğer değerlerin toplamını ifade eder.

- i) Satış bedeli veya aylık satış bedeli tutan bulunmıyan teslimlerde Vergi Usul Kanununa göre hesaplanacak emsal bedeli vergiye matrah ittihaz olunur.

MADDE 14. — Aynı kanunun 24 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

b) ölçü esası:

Madde 24. — İthal edilen:

- a) I nci tabloda sıklet üzerinde vergiye tabi tutulmuş olan akar yakıtlarla, III ncü tablodaki glikoz ve tuzun saf sıkletleri (Akar yakıtların zarflan bu kanuna bağlı IV ncü tablodaki pozisyonuna göre vergilendirilir),

- b) Tekel dışı içkilerin litre olarak miktan,
- c) Kibritin çöp adedi olarak miktan,
- d) Elektriğin kilovatsaat olarak miktan,
- e) Havagazının metreküp olarak miktan,
- f) Kahvenin gayri saf sıkletidir.

MADDE 15. — Aynı kanunun 27 nci maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

Vergi matrahı aylık satış bedeli tutan olan tekele tabi maddelerin tesliminde ilk madde indirimi uygulanmaz.

MADDE 16. — Aynı kanunun nakliyat vergisi nispetleri ile ilgili 38 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Nispet:

Madde 38. — Nakliyat Vergisinin nispetleri aşağıda gösterilmiştir:

I — Yolcu taşımalarında:

A) Şehir içi taşımalarında:

B) Şehir dışı taşımalarında:

a) Üç mevkili taşımalarında:

aa) Üçüncü mevki, güverte ve tekmevkili taşıtlarda % 10

bb) İkinci mevkide ve motorlu trende (matrahın kira olması halinde de bu nispet uygulanır) % 20

cc) Birinci ve lüks mevkilerde % 25

b) tki mevkili taşımalarda:

aa) ikinci mevkide (matrahın kira olması halinde de bu nispet uygulanır) % 15

bb) Birinci mevkide % 20

II — Yük taşımalarında % 10

Aşağıdaki taşımalar şehir içi taşıma sayılır:

a) Belediye sınırları içinde yapılan taşımalar şehir içi taşımadır.

b) Bir şehir ile bu şehre iktisaden bağlı olan meskûn yerler bir bölge sayılır.

Bu bölge içinde aynı taşıtla tarifeye istinaden birden fazla gidiş veya geliş olarak yapılan taşımalar da şehir içi taşımadır.

Bu bölgeler Maliye ve Ulaştırma bakanlıklarınca birlikte tesbit ve ilân olunur.

MADDE 17. — Aynı kanunun 44 ncü maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir:

Muhtelif istihsal yerleri olan mükelleflere ait vergiler, bunların müracaatları üzerine, merkezlerinin bulunduğu yer vergi dairesince tarh olunur.

Elektriğin dağıtımı dolayısıyla "Müstahsil" sayılanlarla, Tekel Genel Müdürlüğü için tarh yeri, bunların bağlı bulunduktan yer vergi dairesidir.

iş gerektirirse Maliye Bakanlığı, vergileme kolaylığı ve güvenliği sağlamak maksadı ile tarh yerini tâyin etmeye yetkilidir.

MADDE 18. — Aynı kanunun 47 nci maddesinin sonuna aşağıdaki (f) işaretli fıkra eklenmiştir:

f) Tekel Genel Müdürlüğünce tekele tabi maddeler için bir aylık teslimleri gösterecek şekilde düzenlenecek beyanname o ayın sonundan itibaren 75 gün içinde verilir.

Tekel Genel Müdürlüğü Ağustos ayının sonuna kadar düzenleyeceği bilançosuna dayanarak geçen malî yılın istihsal Vergisi matrahını gösteren ve aylık beyannameler muhteviyatını kesinleştiren toplu ve özel bir beyanname daha tanzim ederek, aynı yılın Ekim ayı sonuna kadar, bağlı olduğu vergi dairesine verir.

Muhtasar beyannamedeki fazlalık veya noksanlıklar mezkûr Ekim ayına ait istihsal Vergisi beyannamesinde yazdı matraha eklenir veya ondan indirilir.

MADDE 19. — Aynı kanunun 60 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

60 ve 61 nci maddeler hükümleri, Tekele tabi maddeler bakımından Tekel İdaresi hakkında uygulanmaz.

MADDE 20. — Aynı kanunun 65 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Şaraba ait İstihsal Vergisinin tarh, tahakkuk ve tahsili:

Madde 65. — Şarap müstahsıllanna ait istihsal Vergisi Tekel idaresi tarafından, mevzuatı gereğince, tarh ve tahakkuk ettirilip tahsil olunarak vergi dairesine ödenir. Bu tarhiyata ait bilgiler Tekel Genel Müdürlüğünün 47 nci maddenin (f) fıkrası gereğince vereceği aylık beyannamelerde ayrıca gösterilir.

MADDE 21. — Aynı kanunun 66 ncı maddesine, bu maddenin birinci fıkrasından sonra aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

Bu kanunla Tekel maddelerinden alınan İstihsal Vergisi gelir bütçesine irat kaydolunur. Karşılığında her yıl bu vergiye ait tahminlerin % 2 si nisbetinde belediyelere verilmek üzere Maliye bütçesine ödenek konur.

MADDE 22. — Aynı kanuna bağb I sayılı tablonun değişik (2/D) pozisyonunun (i) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

D) Akaryakıtlar:

Petrol ve şist yağlan (Ham yağlar hariç), esas unsur olarak % 70 ve daha fazla petrol veya şist yağını ihtiva eden:

i) Kapalı kabda alevlenme noktası 30 santigrat dereceden aşağı olan hafif yağlar:

a) İso-oktan R (A.S.T.M. Research metodu ile tâyin edilen) oktan numarası 95 (dâhil) ve daha yukarı olanlar (1 kg. S.den 121 kr.).

b) Diğerleri (1 kg. S.den 74,50 kr.).

MADDE 23. — Aynı kanuna bağb I sayılı tablonun değişik (2/D) pozisyonunun (iii) fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

c) Makina yağlan, Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin 27.06; 27.07; 27.08; 27.14; 27.15 ve 27.16 ncı pozisyonlarındaki maddeler... % 30.

MADDE 24. — Aynı kanuna bağb I sayılı tablonun değişik 4 ncü pozisyonu aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

4. Suni plâstik maddeler, selülozun eter ve esterleri ve suni reçineler:

Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin 39 ncu faslının 39.01 ilâ 39.06 pozisyonlarında yazılı müstahsallar (39 ncu faslın 3/c ve 3/d işaretli notlarında belirtilen müstahsallar ile kullanılmış eşya hurdalan hariç),(39.01 ilâ 39.06 pozisyonlarındaki müstahsalların imalâtçıları tarafından bizzat istihsal olunarak uçucu organik muhalliller içinde eritilmesi halinde, bu müstahsalların, mahlûl içindeki miktan % 50 den az ise, sadece % 50 den az olan müstahsal bu pozisyona göre dâhilde alman İstihsal Vergisine tabidir.), (Satınahnan bu müstahsalların uçucu organik muhalliller içinde eritilmesi halinde, 39.01 ilâ 39.06 pozisyonuna giren sözü edilen müstahsahın mahlûl içindeki miktan % 50 den fazla ise, bu mahlûl bu pozisyona göre dâhilde alınan İstihsal Vergisine tabi tutulur.) % 40.

MADDE 25. — Aynı kanuna bağb I sayılı tablonun 8 nci pozisyonunun başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

8. Kâğıt ilk maddelerinden ve hurda ve kırpıntı kâğıtlardan imal edilmiş kâğıt ve mukavva:

MADDE 26. — Aynı kanuna bağb I sayılı tablonun 10 ncu pozisyonunun (B) işaretli fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

B) Nebati lifi maddelerden imal edilen iplik, ip, kınnap, halat ve urganlar (Satınahnp bitim ameliyesine tabi tutulanlar dâhil, üstüğü hariç):

a) Kendirden, ketenden, sizalden, manilâdan mamul ip, kınnap, halat ve urganlar % 15

b) Diğerleri % 30

MADDE 27. — Aynı kanuna bağb I sayılı tablonun 13 ncü pozisyonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

Yukandaki 1 ve 2 nci fıkralarda yazılı ıtriyat ve tuvalet maddelerini satınalarak ambalajlayıp teslim edenler de bu kanunun tatbikatında müstahsil sayılırlar ve teslimleri yukanda yazılı nisbetler üzerinden vergiye tabi tutulur.

MADDE 28. — Aynı kanuna bağı III ncü tablonun başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

III — Kahve, kakao, glikoz ve Tekel dışı içkiler ve Tekele tabi maddeler tablosu.

MADDE 29. — Aynı kanuna bağı III ncü tablonun 3 ncü pozisyonuna aşağıdaki (e) fıkrası eklenmiştir:

e) Vermut ve kınakına şarabı (Litrede 60 kuruş)

MADDE 30. — Aynı kanuna bağı III ncü tablonun sonuna aşağıdaki 5 nci pozisyon eklenmiştir:

5. Tekele tabi maddeler:

A) Tütün mamulleri:

(Sigara, puro, pipo tütünleri, kıyılmış tütün, enfiye, tömbeki ve benzeri tütün mamulleri) %70

B) İspirto ve ispirotolu içkiler:

a) İspirto % 70

b) Bu tablonun 3 ncü pozisyonunda yazılı olanlar dışında kalan her türlü ispirotolu içkiler %70

C) Her çeşit çay % 70

D) Her çeşit tuz (Kiloda 1 kuruş)

MADDE 31. — Aynı kanuna bağı IV saydı tablonun değişik 4 ncü pozisyonu aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

4. Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin 39 ncü faslının 39.07 pozisyonunda kayıtlı eşya (39 ncü faslın 3/c ve 3/d işaretli noktalarında belirtilen müstahsallar ile kullanılmış eşya hurdaları ve aynı pozisyonlarda zikredilen müstahsallann uçucu organik muhalleleler içindeki mamulleri muhalilinin nisbeti ağırlık bakımından mahlülün % 50 sinden fazla olursa bu pozisyona göre vergilendirilir.) % 35,

Tekele tabi maddelerin vergi nisbetleri:

MADDE 32. — Tekele tabi maddelerin vergi nisbetlerinde, bu kanunun 30 ncü maddesindeki nisbetleri aşmamak üzere, Maliye ve Gümrük ve Tekel bakanlıklarının teklifi ile değişiklikler yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

MADDE 33. — 3437 saydı Tütün ve Tütün İnhisarı Kanununun 115 nci maddesindeki istisna, İstihsal Vergisi hakkında uygulanmaz.

SON HÜKÜMLER

Kaldırılan hükümler:

MADDE 37. — Aşağıdaki kanunlar ve hükümler kaldırılmıştır:

1. 8.6.1942 tarihli ve 4250 saydı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanununun 7 nci ve 10 ncü maddeleri, 20 nci maddesinin İnhisar Resmi de ilgili hükümleri ve 43 ncü maddesi,

2. 20.5.1942 tarihli ve 4223 saydı Kahve ve çay inhisarı hakkındaki Kanunun 3 ncü maddesinin İnhisar Resmine ait hükümleri ve 16 nci maddesi,

3. 11.12.1936 tarihli ve 3078 sayılı Tuz Kanununun 84 ve 34 ncü maddeleri ve fevkalâde vaziyet dolayısıyla bâzı vergi ve resimlere zam icrasına dair olan 3828 sayılı Kanuna ek 29.5.1941 tarihli ve 4040 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin tuzdan Müdafaa Vergisi alınması hakkındaki hükümleri,

4. 28.5.1934 tarihli ve 2460 sayılı Tütün ve müskirattan alınacak Müdafaa Vergisi hakkında Kanun ile bu kanunda değişiklik yapılmasına dair 26.3.1945 tarihli ve 4708 sayılı ve 1.8.1951 tarihli ve 5823 sayılı kanunlar,

5. Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bâzı vergi ve resimlere zam icrasına dair 3828 ve 4040 sayılı kanunların bâzı hükümlerinin değiştirilmesine ve bâzı vergi ve resimlere yeniden zam icrasına dair olan 27.5.1942 tarihli ve 4226 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi ve aynı kanunun 8 nci maddesindeki Müdafaa Vergisi istisnasıyla ilgili hüküm,

6. 1.7.1948 tarihli ve 5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 3 ncü maddesi.

Geçici maddeler:

Geçici Madde 1. — Bu kanunun 3 ncü maddesiyle değiştirilen Gelir Vergisi Kanunun değişik 96 ncı maddesiyle, 4 ncü maddesiyle değiştirilen aynı kanunun 105 nci maddesinin (B), (C/ b) ve (D/a) bendleri hükümleri;

a) Âdi komandit şirketlerde komanditerlerin 1968 yılı şirket kazancından elde ettikleri kâr payları,

b) Sermaye şirketleri ile kazanç dağıtan kooperatif şirketlerin 1968 yılı kazançlarından mütevellit menkul sermaye iratları ve dağıtılmıyan kazançlar,

Hakkında da uygulanır.

Geçici Madde 2. — Bu kanunun 3 ncü maddesiyle değiştirilen Gelir Vergisi Kanununun 96 ncı maddesinin 1 nci fıkrasıyla bu kanunun 4 ncü maddesiyle değiştirilen aynı kanunun 105 nci maddesinin (D/a) bendi hükümleri dar mükellefiyete tabi gerçek kişilerle Türkiye'de işyeri veya daimî temsilcisi bulunmıyan kurumlar dışındaki tüzel kişilere 1968 yılından önceki yıllara ait şirket kazançlarından 1.1.1969 tarihinden itibaren nakden veya hesaben ödenen kâr payları hakkında da uygulanır.

Şu kadar ki, bu kâr paylarından tüzel kişilere aidolanlardan evvelce tevkifat yapılmışsa, tevkifatı yapan şirketlerce, kesilecek vergiden mahsubolunur.

Geçici Madde 3. — a) Bu kanunun 8 nci maddesiyle değiştirilen Kurumlar vergisi Kanunun değişik 24 ncü maddesinin (A) fıkrasının 4 numaralı bendi hükmü ile aynı fıkra yazılı % 35 vergi tevkifatı nisbeti 1968 ve daha önceki yıllara ait şirket kazançlarından 1.1.1969 tarihinden itibaren nakden veya hesaben ödenen veya tahakkuk ettirilen iratları hakkında da uygulanır.

Şu kadar ki, bu iratlardan evvelce Gelir Vergisi Kanunu hükümlerine göre tevkifat yapılmışsa, kesilen vergi, tevkifatı yapan şirketlerce, kesilecek vergiden mahsubolunur.

b) Bu kanunun 9 ncü maddesiyle değiştirilen Kurumlar Vergisi Kanununun değişik 25 nci maddesinde yazılı vergi nisbetleri kurumlarının 1968 takvim yılı kazançları hakkında da uygulanır (1968 takvim yılı içinde kapanan özel hesap dönemlerine ait kazançlar hariç.)

Geçici Madde 4. — 14.7.1965 tarihli ve 658 sayılı Kanunun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Geçici Madde 2. — a) Bu kanunun 1 nci maddesi ile değiştirilen 2836 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin (B/a) bendinde yer alan Kurumlar Vergisinden muafiyete ilişkin hükmün 1.1.1963 tarihinde,

b) Bu kanunun 1 nci maddesi ile değiştirilen 2836 sayılı Kanunun 22 nci maddesindeki yer alan diğer hükümler kanunun yayımı tarihinde,

Yürürlüğe girer.

Geçici Madde 5. — Gider Vergileri Kanununun bu kanunla değiştirilmeden önceki 38 nci maddesinin son hkrası hükmü gereğince Maliye ve Ulaştırma Bakanlıklarınca evvelce tesbit ve ilân edilmiş olan şehir içi taşımalara ait kararların, bu kanunla sözü edilen maddede yapılan değişiklik üzerine, değişik hükümler dairesinde aynı bakanlıklarca gereken kararlar alınıncaya kadar, uygulanmasına devam olunur.

Geçici Madde 6. — 1969 yılı Maliye Bakanlığı Btcesinin malî transferler bölümüne, Tekel maddelerinden alınacak İstihsal Vergisinin % 2 si nisbetinde denek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

Yürürlük:

MADDE 38. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 39. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

GEÇİCİ KOMİSYONUN KABUL ETTİğİ METİN

**ÇEşİTLİ VERęİ KANUNLARINDA DEğİşİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN
TASARISI**

MADDE 1-39. — Millet Meclisince kabul edilen metin aynen kabul edilmiştir.